

Počet potenciálních příjemců EVVO v rámci školní a mimoškolní výchovy

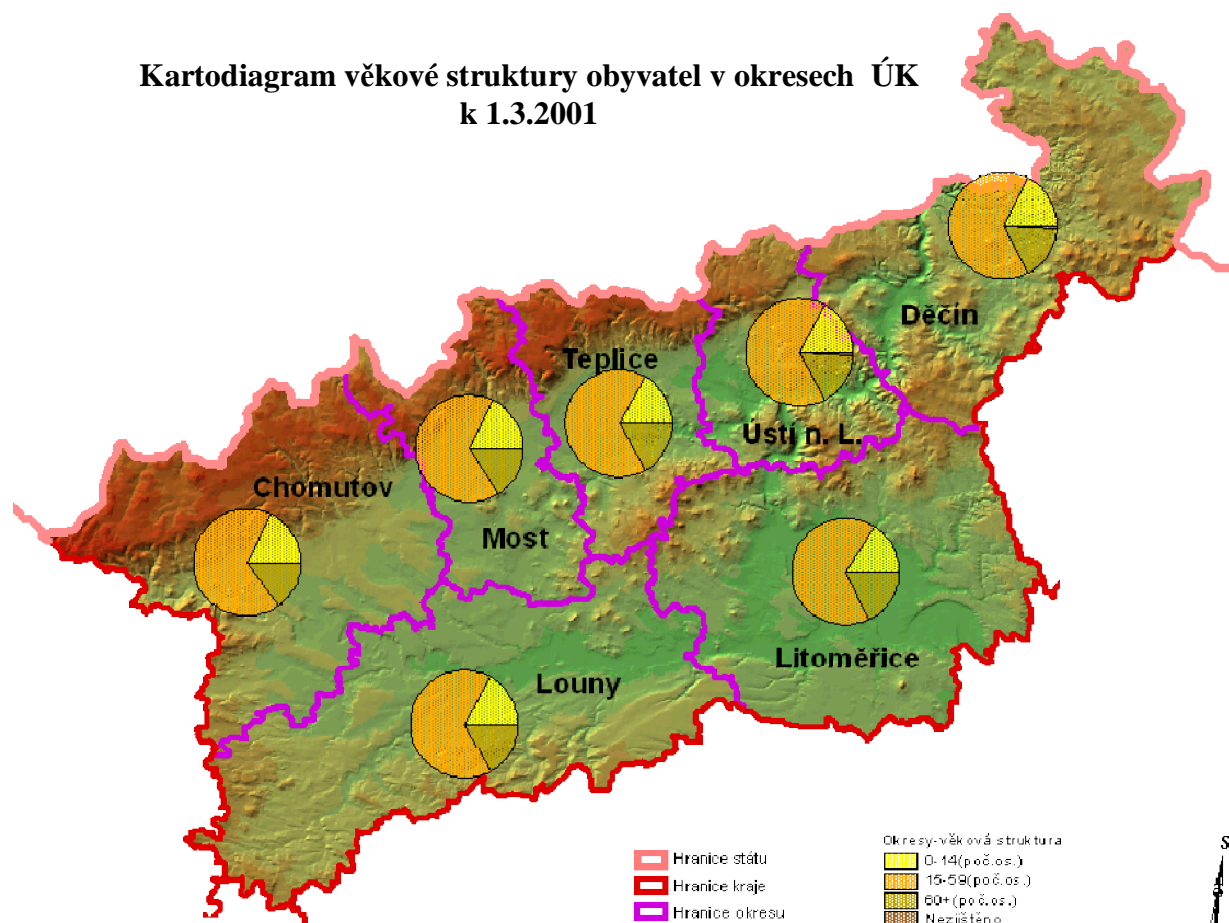
Odhad počtu potenciálních příjemců EVVO v rámci **školní výchovy** vychází z kategorií věkových struktur populace v Ústeckém kraji.

Věková struktura obyvatel k 1. 3. 2001

Kraj, okresy	Počet obyvatel celkem	0 - 14 let	15 - 59 let	60 +let	Nezjištěno
Ústecký kraj	826 380	142 399	547 281	136 195	505
Děčín	134 684	23 274	89 296	22 078	36
Chomutov	125 723	22 726	84 484	18 435	78
Litoměřice	115 107	18 951	75 601	20 552	3
Louny	86 504	14 978	56 713	14 802	11
Most	118 308	20 784	78 457	19 053	14
Teplice	127 066	21 294	83 809	21 861	102
Ústí nad Labem	118 988	20 392	78 921	19 414	261

Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 2001

Kartodiagram věkové struktury obyvatel v okresech ÚK k 1.3.2001

Příloha č. 1

Výše uvedený přehled je pro kategorie omezené 15 a 60 rokem věku. Pokud budeme uvažovat jako potenciální příjemce školní mládež ve věku 6 – 15 let, jedná se celkem o **100 524 dětí**.

Organizovanost v rámci **mimoškolní výchovy** znázorňuje následující tabulka. V rámci Ústeckého kraje jsou organizace zaměřené na práci s dětmi sdružovány v rámci tří organizačních struktur. Jedná se o síť Středisek volného času (DDM), Ústeckou radu dětí a mládeže a Asociaci neziskových organizací ÚK. V tabulce jsou znázorněny jak počty organizací, tak počty členů, a tedy potenciálních příjemců EVVO v oblasti mimoškolní výchovy.

	Počet organizací	Počty členů v organizacích
Střediska volného času (DDM)	28	15 219
Ústecká krajská rada dětí a mládeže	28	12 818
Asociace neziskových organizací ÚK *	104	18 248

* v ANOÚKu jsou zahrnuty i organizace, spadající pod ÚKRDM

Příklady Místních agend 21

Příklad MA 21 č. 1 - „Ekologizační desatero“ obce Boží Dar

„Ekologizační desatero“ obce Boží Dar je téměř vzorovým příkladem k přístupu, obsahu a financování lokální A 21. Bylo vypracováno a schváleno zastupitelstvem obce již v roce 1994. Zmiňovaný dokument byl vypracován pro občany a návštěvníky nejjednodušším a nejpřijatelnějším způsobem. Představuje komplexní program řešení ekologické politiky tohoto sídelního útvaru s výraznými aspekty trvale udržitelného rozvoje. Zaměřuje se na řešení všech nejdůležitějších funkcí a činností obce i jejího správního území ve vztahu k životnímu prostředí. Dokument je zaměřen na tyto priority:

1. Čištění odpadních vod

Základní podmínkou rozvoje obce bylo vybudování mechanicko-biologické čistírny odpadních vod (ČOV) s technologickou kapacitou 2500 ekvivalentních obyvatel (EO) a kanalizačního řádu pro svod splaškových a srážkových vod. Provoz v těchto zařízeních byl zahájen v listopadu 1994. Vybudování těchto zařízení bylo investičně velice náročné a v daných podmínkách představovalo celkové náklady ve výši 33 miliónů korun. Financování této investice bylo realizováno sdruženými prostředky Státního fondu životního prostředí (SFŽP), dále pak podnikem Vodárny a kanalizace a.s. Karlovy Vary a obci Boží Dar.

2. Využívání obnovitelných zdrojů energie, úspory energie, optimalizace spotřeby energie

Cílem této priority je dosažení energetické soběstačnosti s efektivním využitím všech dostupných zdrojů a technologií.

2.1 Využití energie větru

V obci Boží Dar byla vzhledem k dobrým podmínkám pro využívání energie větru v roce 1992 instalována větrná elektrárna Vítkovice (V-75) o jmenovitém výkonu 75 KW. Tato první větrná elektrárna měla experimentálně ověřit možnosti využívání energie větru v těchto klimaticky velmi náročných podmínkách. Tento úkol splnila a dané předpoklady potvrdila. V současné době není v provozu především z důvodů ekonomiky provozu a také hlučnosti pro okolní prostředí. Na další možnosti využívání energie větru v daných podmínkách byla vypracována studie na vybudování větrné farmy a rekonstrukce stávající V-75. Vzhledem k investiční náročnosti budování nových a rekonstrukce stávajících zařízení bylo od tohoto záměru zatím upuštěno. Dalším důvodem je trvalá absence koncepční a efektivní státní podpory pro využívání obnovitelných zdrojů energie.

2.2 Využití sluneční energie

Velké uplatnění v místních podmínkách našlo i využívání sluneční energie pomocí slunečních kolektorů, které byly postupně od roku 1993 instalovány a využívány pro ohřev teplé užitkové vody a přitápění v několika objektech (radnice, obecní bytové domy, penziony, ČOV, soukromé domy). V současné době je v obci instalováno více než 59 solárních kolektorů.

2.3 Energie zemského nitra

Dalším, velmi progresivním, avšak investičně velmi náročným zdrojem energie, který se v obci od roku 1997 využívá, je energie zemského nitra. Tato energie se získává

prostřednictvím hlubinných vrtů a tepelných čerpadel instalovaných v objektech (radnice, ČOV, obecní nájemní dům s 11 bytovými jednotkami, ubytovna a penzion s 67 lůžky, ČS PHM, soukromé domy). I tato možnost využívání energie zde má velkou perspektivu.

2.4 Energie fytohmasy

Již tradičním zdrojem energie, který se zde dlouhodobě využívá, je fytohmasy v podobě spalování a zplyňování dřeva. Vzhledem k tomu, že využívání tohoto obnovitelného zdroje je ekonomicky velice výhodné a dostupný je i zdroj dřeva, nalézá zde tento tradiční zdroj energie stále většího uplatnění.

3. Úspory energie a optimalizace energetické spotřeby

Významným cílem v oblasti úspor energie bylo komplexní zateplení budov a snížení jejich tepelných ztrát provedených izolováním obvodových zdí, oken, dveří, půdních prostor apod. Po většině těchto rekonstrukcí následovaly instalace technologií na využívání obnovitelných zdrojů energie a jejich zapojení do stávajících, či nových otopných systémů.

3.1 Odborná studijní a vědecká činnost

Pro optimalizaci spotřeby energie byly zpracovány dva významné projekty, přičemž jeden z nich byl zpracován jako ojedinělá případová studie čistší produkce s využitím prevenčních strategií. „Energetická a environmentální optimalizace vytápění a ohřevu teplé užitkové vody v obci Boží Dar“ (zpracoval: Ščerba, E., Škorpil, J. a kol. Západočeská univerzita Plzeň, České centrum čistší produkce Praha, 1995). Dalším velmi významným projektem je „Energetický generel obce Boží Dar“ (zpracoval: Beranovský, J., Truxa, J. a kol. EKOWATT, Středisko pro využívání obnovitelných zdrojů energie Praha, 1998).

V oblasti využívání obnovitelných zdrojů energie, úspor energie a energetické účinnosti bylo vypracováno více než dvacet různých bakalářských, diplomových a doktorských prací, případových studií, seminárních prací studentů a pedagogů Západočeské univerzity v Plzni, studijního oboru technická ekologie i studentů některých dalších univerzit. Na tato témata se zde konala řada odborných seminářů a setkání odborníků.

4. Regionální ekologické centrum (REC), informace, osvěta

Významnou roli v informování a osvětě veřejnosti v těchto i dalších oblastech ve vztahu k ochraně a tvorbě životního prostředí plní již od roku 1994 „Regionální ekologické centrum na Božím Daru“, které se stalo místem setkání všech zájemců o tuto problematiku. Na demonstračních informačních panelech, videu a reálných technologiích se zde mohou návštěvníci seznámit s funkcí, provozem a zkušenostmi s využíváním jednotlivých forem osvěty. Z důvodů absence odborníků je v současné době REC využíváno pouze příležitostně.

5. Naplňování cílů energetické a environmentální politiky

Postupné naplňování cílů v oblasti využívání obnovitelných zdrojů energie, úspor energie a optimalizace využití zdrojů přineslo významné efekty. Ty se projevují nejen ve snížení emisí z původních fosilních lokálních zdrojů energie v obci, ale jsou i ekonomickým přínosem a reálnou návratností investic do rekonstrukcí a technologií, které představovaly náklady ve výši přibližně 20 milionů korun. Financování těchto investic bylo realizováno z obecních, státních a zahraničních úvěrových zdrojů a podpor (MŽP, SFŽP, ČEA, PHARE apod.). Na informační a osvětovou činnost a provoz regionálního ekologického centra také velmi významně přispěla nadace Partnerství, REC pro ČR a další.

6. Odpadové hospodářství

Oblast odpadového hospodářství byla zaměřena především na nakládání s komunálním odpadem v souvislosti s platností nového zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech a jeho prováděcích předpisů a vyhlášek.

Cílem v této oblasti je využití vlastního systému pro separovaný sběr složek komunálního a drobného živnostenského odpadu prostřednictvím vlastního sběrového dvora a zapojení separovaných a upravených složek tohoto odpadu do logistického systému „Svazu měst a obcí Centrálního Krušnohoří“ (SOKO) pro jeho recyklaci a další zhodnocení.

Základním analytickým a metodickým podkladem pro vypracování logistického systému nakládání s komunálním odpadem v obci i dalších obcích a měst v regionu se stala „Regionální studie sběru, separace, svozu a dalšího využití komunálních odpadů na Karlovarsku 1998“.

Ta vytvořila základní rámec pro řešení problematiky odpadového hospodářství pro obec Boží Dar i další obce a města v regionu a byla dále konkretizována v roce 2001 vypracováním studie proveditelnosti „Odpadové hospodářství mikroregionu SOKO“.

7. Lesní hospodářství a zemědělství

Cílem v této oblasti je návrat hospodaření v lese formou blízkou k přírodě a obnovení poškozených funkcí lesa s minimálními kapitálovými vklady. V zemědělství pak využití takových přírodě a životnímu prostředí přátelských forem hospodaření, které využívá ekologické zemědělství.

Lesy obce Boží Dar byly obci navraceny v roce 1992, kdy se v nich provádělo hospodaření „holosečným způsobem“. Časový horizont přechodu na přírodě blízké lesní hospodaření je přibližně 300 let. Některé hlavní etapy a zásady tohoto přechodu se již realizovaly nebo se postupně realizují jako např. zvládnutí kůrovcové kalamity a důsledná ochrana lesa, omezení stavu vysoké zvěře, zalesnění velkých holin, zavádění melioračních a zpevňujících dřevin do kultur, podpora přirozené obnovy lesa apod.

8. Ochrana přírody a krajiny

Cílem je především zachování původních ekosystémů, biodiverzity druhů a funkcí krajiny systémovou péčí. Prakticky se tento cíl již několik let naplňuje odborným dozorem, údržbou chodníků a informačního vybavení Naučné stezky Božídarské rašeliniště. Významná z hlediska ochrany přírody a krajiny je rovněž péče o lesní ekosystémy ve vyhlášeném Přírodním parku Zlatý kopec. V současné době se dokončuje informační vybavení pro novou Naučnou stezku Blatenský příkop.

V oblasti ochrany přírody a krajiny se významně angažuje místní organizace ZČ – Brontosaurus „Rosnatka“, zejména v rozvoji ekologické výchovy a osvěty.

9. Revitalizace vodních systémů

Cílem je revitalizace původních vodních systémů nádrží a vodotečí, vytvořených generacemi původních zdejších obyvatel a obnova jejich funkcí v krajině. Byla zpracována projektová dokumentace na revitalizaci těchto systémů a připravuje se investiční záměr realizace s využitím podpory ze státních prostředků (MŽP, SFŽP, MZE). V poslední době se zpracovává stavební dokumentace jednotlivých vodních děl ke stavebním povolením.

10. Sport a turistika

Obec Boží Dar je významným a velmi navštěvovaným střediskem zimních i letních sportů a turistiky celého regionu. I v této oblasti sportovního a turistického využití jsou kladeny požadavky na minimalizaci vlivů této činnosti na přírodu a životní prostředí (technické a informační zabezpečení zimních běžeckých tras, letních cyklotras apod.).

Z uvedeného přehledu je zřejmé, že se podařilo v obci Boží Dar mnoho vykonat nejen po stránce materiální a investiční, ale také ve výchově občanů pro chápání a naplňování principů trvale udržitelného rozvoje.

Příklad MA 21 č. 2 - Ekonomická a ekologická spolupráce mezi městy Vejprty (ČR) a Bärenstein (SRN)

Město Vejprty se nachází v západní části okresu Chomutov a od saské příhraniční obce Bärenstein je odděleno pouze hraničním potokem Polava (Pohlbach). Zatímco obvykle jsou přirozené hranice států tvořeny hřebeny pohraničních hor, je geografická poloha Vejprt z tohoto pohledu zcela specifická. Při cestě do českého vnitrozemí je nutno překonat vrcholy Krušných hor, dosažitelnost sídelních útvarů v Sasku je naopak bezproblémová. Přičteme-li k tomu ještě drsné klimatické podmínky (a s tím spojená nedostupnost z české strany v zimních měsících), jeví se jako zcela přirozené, že po staletí zde existovala spolupráce mezi obyvateli vejprtského regionu a saského příhraničí.

V historickém vývoji města je možno označit dva vrcholy: těžba stříbra ve středověku a vznik významného průmyslového centra – navazující na dokončenou železniční trať v sedmdesátých letech 19. století (Annaberg – Vejprty- Chomutov).

To co bylo po staletí přirozenou nutností, dokázala rozbít druhá světová válka, a zejména období, které po ní následovalo. Nucený odchod původních obyvatel (kteří se znalostí podmínek citlivě region budovali) a uzavření hranic do Saska (včetně železnice) tvrdě zasáhly do života této části Krušnohoří. Došlo zde k poklesu počtu obyvatel z 15 na 3 tisíce.

Zásadní změnou bylo opětné otevření přímého kontaktu se sousedním Bärensteinem: v roce 1991 je otevřen přechod pro pěší, o dva roky později dochází k znovuotevření železničního přejezdu.

Polistopadový vývoj však přinesl pro obyvatele Vejprtska též řadu problémů: neúspěšná privatizace přispěla k likvidaci většiny průmyslových podniků, zemědělství téměř zcela zmizelo. V poslední době je v regionu zaregistrováno kolem 22 % nezaměstnaných. I tento fakt nutí k jedinému – využívat potenciálu daného součinností obou břehů Polavy.

Otevřením hranice se otevírá prostor pro spolupráci prakticky ve všech činnostech. Protože hned od počátku se mezi vedením Vejprt i Bärensteinu podařilo odbourat veškeré bariéry, byla tato možnost okamžitě využita. Velice pozitivní je, že se v tomto období podařilo vyřešit otázku vztahu s krajanskými spolky bývalých obyvatel Vejprt. Nejen, že se ani v následném období neobjevily jakékoliv požadavky na navrácení majetku, ale naopak – finanční i materiální pomoc těchto sdružení napomáhá řešit řadu současných problémů města.

Spolupráce Vejprt se kromě Bärensteinu rozvíjí i s okolními obcemi a okresním městem Annaberg – Buchholz a zasahuje prakticky všechny oblasti života: školství, kulturu, církve, organizace či spolky. Jedním z nejvýznamnějších momentů jsou investice v infrastruktuře a

ekologii. Údolí Polavy se vyznačuje výskytem častých teplotních inverzí, což přináší koncentraci exhalací v nejnižších a nejvíc osídlených částech obou obcí. Na počátku devadesátých let byly v Bärensteinu naměřeny nejvyšší hodnoty SO₂ v Sasku (produkované lokálními topeništi v obou sídlech). Také společný hraniční tok nutí obě strany k jednotným postupům při čištění odpadních vod.

Plynofikace Vejprtska byla zařazena mezi priority stanovené vládou, avšak ukázalo se, že ani jedna z navržených variant nebude nakonec realizována. Již v roce 1991 se schází starosta Vejprt se saským premiérem Biedenkopffem a jeho českým protějškem Pithartem. Cílem bylo projednání možností dodávky zemního plynu do Vejprt z Bärensteinu. Po celé řadě složitých jednání se podařilo tuto akci realizovat. Od té doby se nasmlouvané množství podařilo několikanásobně navýšit. Byly vybudovány tři centrální kotelny a proběhla plynofikace středové části města.

Byly plně využívány možnosti financování ze Státního fondu životního prostředí i tzv. „ekomiliardy“. Největší investicí (20 mil. Kč) byla plynofikace nemocničních budov, ústavů sociální péče a školských zařízení. Akce proběhla v rámci programu PHARE - ČERNÝ TROJÚHELNÍK. Realizaci předcházelo vypracování energetické studie města, která byla projektem PHARE – ENERGY. V této době došlo k výraznému zlepšení stavu ovzduší ve Vejprtech i Bärensteinu (tam proběhla plynofikace za výrazné podpory státu). Dále proběhla ekologizace vytápění polikliniky, kterou financovalo z 80 % Ministerstvo životního prostředí Svobodného státu Sasko. V této době se projednává doplnění tohoto projektu o přívěv teplé a užitkové vody pomocí solární energie (za stejných podmínek financování).

V oblasti vodního hospodářství je nejvýznamnější akcí rekonstrukce ČOV ve Vejprtech a napojení obce Bärenstein na toto zařízení. Do té doby nebyla kanalizace ve vedlejší obci vůbec. Zatímco v Bärensteinu byly peníze poskytnuty v rámci programu INTERREG II, na naší straně se využilo programu PHARE CBC.

Pro ekologickou dopravu i pro dosažitelnost regionu z hlediska rozvoje podnikání je velmi důležitá rekonstrukce hraničního železničního mostu pro potřeby nákladní přepravy. Ta byla umožněna financemi z PHARE CBC, ČD a saské vlády.

V současné době se projednává možnost investování saského MŽP do obnovy lesních ploch na Vejprtsku.

Příklad MA 21 č. 3 - Jindřichovice pod Smrkem (Koncepte udržitelného rozvoje)

Jedním z míst, kde se obyvatelé pokoušejí o realizaci místní Agendy 21 je obec Jindřichovice pod Smrkem. V roce 1999 zde vznikla Koncepte udržitelného rozvoje, která sestává ze šesti nosných kategorií a mnoha dílčích projektů. Obecní zastupitelstvo přijalo v roce 2000 zásady místní A 21 jako směrnici pro rozhodovací procesy obecního zastupitelstva i tvorbu územně plánovací dokumentace. Provázanost jednotlivých článků Koncepte udržitelného rozvoje je nutné chápat jako výraz komplexnosti rozhodovacích procesů a stability vzájemné provázanosti.

Spolu se třemi okolními obcemi založila obec Jindřichovice pod Smrkem mikroregion SECESE - (Mikroregion Sever Českého Severu). Jeho prvním společným počinem bylo zadání objednávky na zpracování „Studie energeticky soběstačného Mikroregionu SECESE na bázi obnovitelných zdrojů“, jejímž cílem je pokrýt stávající energetickou spotřebu a zajistit

výraznou nadprodukcí energie v rámci mikroregionu z alternativních zdrojů. Realizace celého projektu se projeví pozitivně zejména v oblastech:

- **Životní prostředí**

Nasazením technologií plně využívajících obnovitelné (vítr, slunce, biomasa) přírodní zdroje se pomůže výrazně eliminovat problém znečišťování životního prostředí na území mikroregionu, jeho okolí a částečně v globálním měřítku. Je prokázáno, že 1 kW vyrobené energie z výše uvedených alternativních zdrojů je výhledově levnější než z klasických elektráren na fosilní a jaderná paliva. Mikroregion SECESE se nalézá v oblasti prolínající CHKO Jizerské hory. Přírodu mikroregionu je ještě možné zachránit pro budoucí generace v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje a občanské společnosti. Navíc výroba biomasy pomůže vyřešit ožehavé problémy příhraničí, kterými jsou venkovská krajina, zemědělství a nezaměstnanost.

- **Rozvoj podnikání**

Se snížením provozních nákladů za elektrickou a tepelnou energii se pomůže vytvářet provozní kapitál k malému a drobnému podnikání mezi obyvateli mikroregionu, zejména v oblasti cestovního a rekreačního ruchu. Rezerva elektrické a tepelné energie za výrazně přijatelnou cenu přiláká zájemce z řad větších podnikatelů z oblasti energeticky náročné výroby. Veškeré podnikání má být rozvíjeno v souladu s potřebami životního prostředí, zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů.

Zásobení energiemi je řešeno v zásadní kombinaci vítr – biomasa – voda. Biomasa slouží jak k výrobě tepla, tak jako médium pro zajištění zálohové elektřiny, výkonově, i jako energetická práce. Základní energetická potřeba elektřiny území je kryta soustavou věrných elektráren, umístěných na velmi výhodném místě z hlediska větrných podmínek. Vzhledem ke zcela jinému průběhu výroby elektřiny z větru a průběhu potřeb elektřiny je nutné v zájmu docílení energetické soběstačnosti větrný výkon zálohovat. Zálohování je zde navrhováno ve výši cca 80% max. výhledového příkonu území. Hlavní a podstatná část záložního výkonu je uvažována v navrhovaných kogeneračních jednotkách. Palivem bude místně vyrobené kapalné médium z biomasy – řepky (bionafta, pyrolytický olej).

Navrhovaný **agro-energetický komplex** SeCeSe bude sloužit jako palivová podpora řešeného systému zásobení energiemi. Tento komplex **je schopen vytvořit cca 40 nových pracovních míst v celém řetězci zabezpečení tvorby a úpravy biomasy** na její finální formu. Tento rozsah pracovních příležitostí odpovídá navrhovanému systému, vycházejícímu z 1 000 ha využívané zemědělské půdy. Jelikož tento objem je v rámci SeCeSe možno více než 2x zvětšit, lze úměrně zvýšit i řešení nezaměstnanosti, i pro širší okolí řešeného území.

Obec Jindřichovice pod Smrkem koupila z konkurzní podstaty velkou část kdysi továrního komplexu s několika průmyslovými halami. Jedna z nich má posloužit pro instalaci **linky na zpracování biomasy**. Biomasa je v rámci "Koncepce energeticky soběstačného Mikroregionu SECESE" chápána jako nosný pilíř udržitelného rozvoje. Její pěstování, sklizení, zpracování, energetické využití a ztržení hotových výrobků se promítá do pěti oblastí rozvoje venkovského prostoru:

1. zaměstnanost
2. oživení zemědělství
3. krajina
4. životní prostředí
5. hospodářský růst

Od května roku 2003 se nad vesnicí tyčí **dvě větrné elektrárny**. Přispějí k tomu, aby měli obyvatelé Jindřichovic lacinější elektřinu. „Větrné elektrárny patří vůbec k nejkvalitnějším,“ říká starosta Pávek. „Obsahují málo složitých dílů, a proto vynikají svou bezporuchovostí a spolehlivostí. Pokud budou fungovat, zaplatí Jindřichovičtí za proud méně. Budeme prodávat proud do veřejné sítě. Utržené peníze pokryjí náklady na vybudování elektráren a ještě by mělo něco zbýt.“ Zisk z prodeje proudu poputuje do obecního fondu na takzvané energetické dotace. Když si někdo bude třeba chtít pořídit nové zateplení domu, solární panely na střechu nebo kamna na biomasu, může mu obec přispět penězi z fondu. Výstavba dvou elektráren vyjde na více než šedesát milionů korun. Většinu hradil státní fond životního prostředí. Zbytek doplnila obec z vlastních zdrojů. Elektrárny výrazně změni tvář okolní krajiny. Samotný stožár totiž měří pětadesát metrů, vrtule pak čtyřiačtyřicet. Je nutno dbát na to, aby elektrárny příliš ráz krajiny nenarušily. Bylo také třeba splnit přísné hygienické normy, které dbají na hlučnost. Elektrárny musí stát dostatečně daleko od domů i od lesa. Důležitou podmínkou pro provoz větrné elektrárny jsou dobré větrné podmínky, což Jindřichovice splňují.

Další oblastí je **koncepce bydlení**, která počítá s výstavbou nových nízkoenergetických domů. Obec poskytne zájemci o dům přibližně 10 tisíc m² stavebního pozemku na jeden dům za symbolickou cenu. Nosnou myšlenkou **koncepce vzdělávání** je myšlenka „Mezinárodního universitního a setkávacího centra v Jindřichovicích pod Smrkem“. Celý záměr vzdělávání je postaven na myšlence motivování mladých lidí z velkých českých, ale i evropských měst k tomu aby přišli do Jindřichovic studovat exkluzivní obory, které jinde nenaleznou a na perspektivě zaměstnání v jejich oboru. O ten se přičiní komerční sféra, která o projekt projevila zájem. Vzniknul by tak na české poměry ojedinělý, ale perspektivní cestu ukazující model spolupráce akademické a komerční sféry za podpory místní a vyšší samosprávy. Projekt má tři realizačně oddělené, ale ideově provázané etapy:

- Knihovnu vybavenou literaturou, výpočetní technikou a neomezeným přístupem k síti.
- BioCentrum - Vzdělávací a výzkumné centrum molekulární biologie.
- Mezinárodní universitní a setkávací centrum s důrazem na informační technologie a mezioborová studia.

V obci také vzniklo občanské sdružení Lunaria, zaměřené na trvale udržitelný život. Záměrem občanského sdružení Lunaria bylo vytvořit vesničku trvale udržitelného života. Jejimi prvními osadníky byla rodina Vlkových. Další zájemci se měli postupně usazovat na 13 ha pronajatých pozemků. Hospodářství Vlkových se však rozrostlo - čítá 0.5 ha pole na pěstování obilí, brambor, topinambur a zeleniny, 4 ha pastvin, 7 ha luk a zbylé 2 ha zabírá les. Dalším zájemcům o alternativní život v ekovesničce ing.Zbyněk Vlk zprostředkovává nebo radí, kam se obrátit při koupi pozemků či domů ve vsi nebo vsích okolních. Svázanost členů této ekovesničky tak bude velmi volná, stejně tak míra jejich alternativy.

Aby lidem vysvětlili, proč se rozhodli žít takto postaru, založili členové OS Lunaria Muzeum života venkovského obyvatelstva před průmyslovou revolucí. Vést k zamyšlení o současném způsobu života a nastínit šetrnější alternativy. Muzeum a mlýn, kde je výstava o vývoji mlynářství u nás, navštíví ročně kolem 700 návštěvníků. Kromě klasického prodeje nabízí Vlkovi produkty ze své farmy členům bezpečného výměnného kruhu, tzv. LET systému,

který zde s dalšími novousedlíky založili. Způsob života rodiny Vlkových je typickým příkladem „ostrůvku pozitivní deviace“, jak tohoto pojmu používají někteří propagátoři strategie udržitelného rozvoje.

Příklad MA 21 č. 4 - Projekt Zdravé město Litoměřice

Cílem projektu je postupně vytvářet takové prostředí města, ve kterém by život všech jeho obyvatel byl příjemnějším a zdravějším.

Základní informace o projektu (2000-2002)

Město Litoměřice je jedním ze základních členů asociace Národní sítě Zdravých měst ČR. Zastupitelé města přijali politickou deklaraci „Projekt Litoměřice – Zdravé město“ (2002). **Město se tak přihlásilo k naplňování mezinárodních koncepcí, které se týkají trvale udržitelného rozvoje, zdraví a kvality života:**

- Agenda 21, dokument OSN
- Health – Zdraví 21, dokument WHO OSN
- Národní akční plán zdraví a životního prostředí (NEHAP), dokument vlády ČR

Mezinárodní projekt Zdravé město WHO je v podmínkách města Litoměřice realizován prostřednictvím Plánu zdraví a kvality života města Litoměřice (schválen radou města v roce 2002).

Projekt Zdravé město je projektem komunitním, na kterém spolupracují organizace a instituce ve městě – partnerské organizace PZM. Tím projekt přispívá k naplňování **principů partnerství a participace**, doporučené EU.

V rámci tohoto projektu je zajišťována **podpora partnerským organizacím**, které se svými aktivitami hlásí k naplňování cílů ZM / Plánu zdraví:

- finanční podpora dílčích projektů a aktivit partnerů – prostřednictvím Interního grantového systému města (od roku 2002)
- podpora v oblasti informací (přístup ke zkušenostem ostatních ZM, informace NSZM ČR a jejich partnerů apod. – s využitím internetu, e-mailu)
- podpora v oblasti propagace (na místní, regionální, celostátní úrovni)

Akce a aktivity

a) Město se hlásí k realizaci mezinárodních akcí:

kampaň „30 dní pro občanský sektor“, Den Země, Světový den bez tabáku, Národní dny bez úrazů, Den bez aut, Dny Zdraví)

b) Místní akce, které zajišťuje odbor MěÚ:

zapojení do soutěží „O lidech s lidmi“ (druhým rokem) a „Česká sluneční cena“ (město získalo cenu za sluneční čin – projekt slunečních Litoměřic), projekty v rámci prevence kriminality a další

c) Místní akce, dílčí aktivity a projekty partnerských organizací:

například aktivity škol podporující zdraví (Lingua Universal a 11.MŠ v celostátní síti „škol podporujících zdraví“) a mnoho dalších

Co se podařilo z Akčního plánu zdraví (2002-2003)

Veřejná správa

- probíhá více zdrojové financování aktivit Plánu zdraví

Životní prostředí

- podpora instalací alternativních zdrojů energie (dotace z městského rozpočtu)
- kapitační platba za svoz komunálního odpadu
- zvýšila se informovanost o likvidaci odpadů a nebezpečných černých skládek (projekt „Odpady“ na ZŠ)
- zlepšila se úroveň likvidace nebezpečných odpadů (rozmístěním medicinálních nádob na injekční jehly)
- vybudování prezentačního místa pro ukázkou solárního ohřevu na 1.ZŠ

Zdravotně - sociální oblast / Právní ochrana

- zvýšila se prevence proti drogové závislosti a kriminalitě (demografická analýza – výzkum pocitu bezpečí v Litoměřicích)

Pedagogicko - výchovná oblast / Životní styl

- rozšířila se nabídka volnočasových aktivit (klub dobrovolníků při Severu)

Informace / Propagace / Kultura

- seznamování veřejnosti s neziskovým sektorem (Jarmark NNO)

Doprava

- ve městě jezdí nízkopodlažní autobusy na plynový pohon (statut MHD)

Konkrétní aktivity v roce 2003:

Běh Terryho Foxe – využity byly dvě trasy, pro opravdové běžce v délce 3800 m, kratší byla určena seniorům, matkám s kočárky a dětem. Celý sobotní program provázely na dopravním hřišti doprovodné akce, například informační stánek Svazu tělesně postižených, Ligy proti rakovině. Ukázkou zdravé výživy zajistilo učňovské středisko Pohoda. K nahlédnutí byl i vůz soukromé zdravotnické služby.

Mise dětství bez úrazů - V rámci projektu "Dětství bez úrazů", který společně s řadou partnerů realizuje obecně prospěšná společnost Podaná ruka, proběhl v letošním roce již čtvrtý ročník akce "Národní týden ochrany dětí před úrazy". Úrazy dětí jsou v současnosti nejzávažnějším zdravotním rizikem našich dětí a nejčastěji příčinou jejich úmrtí. Nejvhodnější formou aktivní prevence jsou hry, soutěže a aktivity pro děti zaměřené na druhy úrazů a způsoby, jak se před nimi chránit. V dosavadním průběhu projektu byla vytvořena řada herních, výukových a informačních materiálů, knih a pořadů.

Strom města Litoměřic - Středisko ekologické výchovy Sever ve spolupráci s odborem životního prostředí MěÚ a Zdravým městem Litoměřice vyhlásili na duben 2003 první ročník soutěže: Strom města Litoměřic, která měla upozornit na potřebnost stromů v našem životním prostředí a umožnit všem účastníkům soutěže představit svůj nejkrásnější strom a jeho příběh. Pro vítězný strom, asi dvěstě let starý dub, je odborem životního prostředí zajištěna speciální péče na jedno vegetační období, a zdobit ho bude cedulka připomínající jeho vítězství.

Den země - Akci organizovalo dne 23.4. 2003 Zdravé město Litoměřice a Středisko ekologické výchovy SEVER. Cílem bylo seznámit veřejnost s ekologií a ochranou životního prostředí.

Jarmark NNO - V pátek 1. února začala v rámci celé České republiky informační a mediální kampaň neziskových organizací s názvem 30 dní pro občanský sektor, který byl v letošním roce věnován spolupráci neziskových organizací s médii. V Litoměřicích proběhl 28. února již šestý ročník této kampaně a představilo se zde na 20 neziskových organizací z Litoměřic a okolí.

Příklad MA 21 č. 5 - Ekologické aktivity města Jirkova

Chomutovská a Jirkovská městská rada se již v roce 1997 dohodly na společném zpracování strategického plánu rozvoje obou měst. Jeho vznik od počátku profesionálně zajišťovala společnost **Bergman Group**, která navrhla, aby byla do procesu zapojena široká veřejnost. Jako partnera pro tento úkol doporučila holandskou nadaci **Agora Central Europe**, která má zkušenosti s uplatňováním Místní Agendy 21. V říjnu roku 1998 se uskutečnil mezi obyvateli obou měst průzkum nazvaný **Hovory o městě**, nejzávažnější problémy, které vyplynuly z anket, se pak projednávaly na setkáních s veřejností (například čistota ve městě, kriminalita, nezaměstnanost). Na všech činnostech úzce spolupracuje s představiteli města **chomutovská regionální pobočka Společnosti pro trvale udržitelný život**, zatím jediná v Ústeckém kraji. Velmi aktivní je Podkrušnohorský zoopark, jehož oslavy Dne Země a další akce se staly již tradicí.

Město Jirkov prostřednictvím útvaru životního prostředí již několik let zajišťuje publikace a projekty s ekologickou tematikou, které jsou nabízeny k využití zejména školským zařízením. Ty umožňují začlenit ekologickou výuku do všech předmětů či založit povinný či nepovinný předmět ekologické výchovy, nebo využít materiály ve družinách a školkách.

Prostřednictvím útvaru ŽP vstoupilo město v kontakt s ČEZ a.s., která připravila program Energie pro každého. Každým rokem jsou nabízeny a poskytovány školám různé materiály. Rovněž v informačním centru města jsou k dispozici zdarma k zapůjčení ekologické filmy a odborné pomůcky. Útvar ŽP organizuje v ekologické výchově různé soutěže např. „Záchrana hliníku“, soutěž ve sběru skla, papíru a hliníku, v níž všichni zúčastnění nasbírali dohromady v jednom roce 23 tun druhotných surovin. V roce 2001 se uskutečnil sběr víček z pet-lahví, na podporu stavby dětských hřišť.

Příklad MA 21 č. 6 – Místní agenda 21 na Děčínsku

Od poloviny roku 2001 je proces MA 21 na Děčínsku pod záštitou britské vlády prostřednictvím KNOW HOW FONDU v rámci širšího projektu, který se týká ještě dvou dalších oblastí (Kladno, CHKO Poodří). Vše je součástí národního projektu: Širší podpora procesů MA 21 v ČR s využitím zkušeností z Velké Británie, který je podporován MZP ČR a řízen ČEU Praha.

V rámci projektu se uskutečnil sociologický průzkum a uskutečnila se řada setkání, kterých se účastnila většina starostů z této oblasti, zástupci agrárních komor, samostatně hospodařící rolníci, odborná veřejnost, podnikatelé, občané a další. Mezi témata byla zahrnuta Péče o krajinu, Využití biomasy a jedno z nejproblémovějších témat na Šluknovsku bylo určeno Odpadové hospodářství. K návrhu řešení byla jmenována pracovní skupina, která vytvoří

Příloha č. 2

"Koncepti nakládání s odpady ve Šluknovském výběžku". Byla také projednána spolupráce NP České Švýcarsko s veřejností. V rámci pilotního projektu byla vyhlášena 2 výběrová řízení na tzv. mikroprojekty. Žádat mohla občanská sdružení, obce, kulturní, společenská, sociální a školská zařízení z okresu Děčín. Celkem bylo podáno 54 mikroprojektů, z nichž 43 bylo finančně podpořeno. Některé konkrétní příklady MA 21 na Děčínsku:

Poř.č.	Předkladatel	Zástupce	Název projektu
1	OÚ Merboltice	Hana Kučerová	"Spolupráce"
2	OÚ Lipová	Zdeněk Doležal	Projednání územního plánu za účasti široké veřejnosti
3	Romské sdružení INDIGO Děčín	Miroslav Grajcar	"Pomozme si navzájem"
4	Střední lesnická škola Šluknov	PhDr. Milan Janoušek	Ekologické a informační středisko
5	Kruh přátel muzea Varnsdorf	Josef Zbihej	7. ročník dětské výtvarné soutěže
6	OPS České Švýcarsko	Mgr. Marek Mráz	Vytvoření nového nástroje ekologické osvěty - oficiální internetové stránky Českého Švýcarska
7	Ekologické centrum MěÚ Děčín	RNDr. Jarmila Parohová	Přírodopis v přírodě
8	OS Spektrum Děčín	Věra Pešková	Děti a mládež pro veřejnost - 2002
9	Město Krásná Lípa	Hana Volfová	Dotvoř si sídliště aneb mají si kde hrát ?
10	Společnost pro trvale udržitelný rozvoj Šluknovska	Ing. Eva Vyleťalová	Seminář na téma "Podstávkové domy"
11	Střední průmyslová škola elektrotechnická a strojná a SOU Varnsdorf	Ing. Josef Mágr	Měření v elektrotechnice - příprava na olympiádu v elektrotechnice a seznámení s alternativními zdroji energie
12	Ekologické centrum Meluzína, Regionální centrum Asociace Brontosaura	Ing. Radoslav Bartůněk	Vytvoření ekologicko-výchovného areálu na Libverdě a nastartování jeho využívání
13	Unie rodičů ČR- sd. při DDM	Drahomíra Dvořáková	Informační panely DDM v ZŠ
14	ROKU o.s.	Kult Zdeněk	Terenní přírodovědná stanice Netopýr
15	Občanské sdružení JURTA	Jana Stehlíková	Vyjdi ven a rozhlédni se
16	T-Centrum Děčín	Eva Rejmanová	Člověk a zvířata ve městě
17	Arnika Děčín	Kamil Repeš	Studie cyklistické a pěší dopravy v Děčíně
18	Sdružení Slunečnice	Šárka Dostálová	Informační síť děčínských neziskových organizací
19	Střední odborná škola a SOU Ruská, Děčín	Bc. Jiří Štursa	3. ročník fotografické soutěže PŘÍRODA A MY
20	Město Česká Kamenice	Ing. Jaromír Adamčík	Osvětová a výchovná činnost ke zlepšení života v České Kamenici
21	Loreta Rumburk, o.p.s.	Ing. Renata Paslavská	Evropské dny památek - záchrana památek Šluknovského výběžku

Příloha č. 2

Poř.č.	Předkladatel	Zástupce	Název projektu
22	Dobrovolný svazek obcí Tolštejn	Josef Zoser	Vandrování po "Tolštejnském panství"
23	ČSOP 4. ZO Tilia CZ Kr. Lípa	PaedDr. Jan Eichler	A21 mezi dětmi a mládeží
24	ČSOP 4. ZO Tilia CZ Kr. Lípa	PaedDr. Jan Eichler	Terénní základna BUK

**Obce s pověřeným obecním úřadem
a obce s rozšířenou působností**

~

**jejich význam v systému
ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty**

(návrh Koncepčně metodického materiálu)

Zpracovala:

Mgr. Zdenka Lněničková

(vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Podbořany)

tel. 415 237 531, e-mail: lnenickova@podborany.net

Mírová 615, 441 17 Podbořany

1. Obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností

Rok 2003 přinesl významnou změnu v organizaci veřejné správy. K 1.1.2003 zanikly okresní úřady a jejich kompetence přešly z části na úřady krajské, z části na obce s pověřeným obecním úřadem a z části na obce s rozšířenou působností, jež ustanovuje zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve svých přílohách 1 a 2.

V Ústeckém kraji patří mezi **obce s pověřeným obecním úřadem** (dále jen OPOÚ) obce Benešov nad Ploučnicí, Bílina, Česká Kamenice, Děčín, Duchcov, Chomutov, Jirkov, Kadaň, Klášterec nad Ohří, Krupka, Libochovice, Libouchec, Litoměřice, Litvínov, Louny, Lovosice, Most, Podbořany, Postoloprty, Roudnice nad Labem, Rumburk, Šluknov, Štětí, Teplice, Ústí nad Labem, Ústěck, Varnsdorf, Vejprty, Velké Březno a Žatec, **tedy celkem 30 obcí**.

Obcemi s rozšířenou působností (dále jen OSRP) se od 1. 1. 2003 v Ústeckém kraji staly obce Bílina, Děčín, Chomutov, Kadaň, Litoměřice, Litvínov, Louny, Lovosice, Most, Podbořany, Roudnice nad Labem, Rumburk, Teplice, Ústí nad Labem, Varnsdorf a Žatec, **tedy celkem jen 16 obcí** z výše uvedených třiceti obcí s pověřeným obecním úřadem.

Převod kompetencí z okresních úřadů OSRP blíže určil zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, a novelizace některých složkových zákonů.

Významnou roli při převodu kompetencí sehrály především obce s rozšířenou působností, které kromě samosprávy ve svém vlastním správním obvodu vykonávají i státní správu pro správní obvody obcí spadajících do jejich správního území. Obce s rozšířenou působností tak představují jakési "malé okresy".

Tato kapitola se bude proto věnovat úloze obcí s rozšířenou působností v nově vznikajícím systému EVVO v Ústeckém kraji. Zjištěné skutečnosti včetně návrhů opatření lze však aplikovat i na OPOÚ a ostatní obce vzhledem k podobnosti s OSRP.

Dále proto, že EVVO byla na okresních úřadech ve většině případů svěřena do kompetencí referátů životního prostředí, věnuje se kapitola především úloze odborů životního prostředí.

2. EVVO na obcích s rozšířenou působností

2.1 Podmínky pro uplatnění EVVO na OSRP

Při hodnocení stávajícího stavu EVVO na OSRP je nutné si uvědomit, že činnost obcí a jejich úřadů vychází především z platných legislativních norem. V podmínkách ČR není dosud běžnou praxí vyvíjet aktivity nad rámec platné legislativy a děje-li se tak, jedná se spíše o vzácné výjimky. Vzhledem k tomu, že žádný zákon přímo neukládá obcím zabývat se EVVO (působnost v prosazování EVVO je svěřena do rukou MŠMT, MŽP a krajských úřadů), závisí realizace EVVO samozřejmě jednak na dostupných finančních prostředcích, ale – a to především – také na ekologické uvědomělosti vedení obecních úřadů a úředníků samotných. Význam orientace pracovníků a vedoucích představitelů obcí a obecních úřadů v EVVO z hlediska jejího uplatnění se obecně a zjednodušeně snaží vystihnout následující tři schémata.

SCHÉMA 1

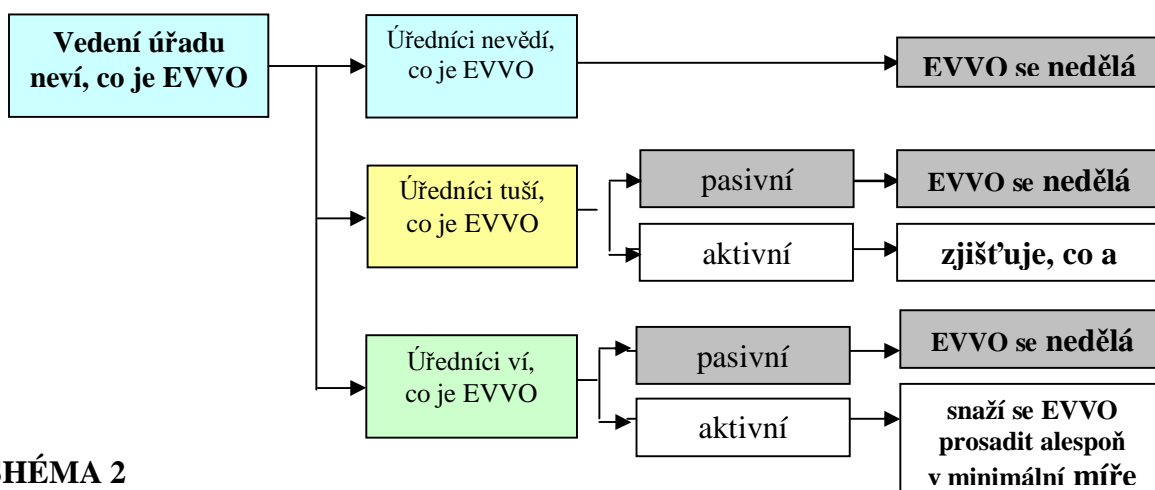
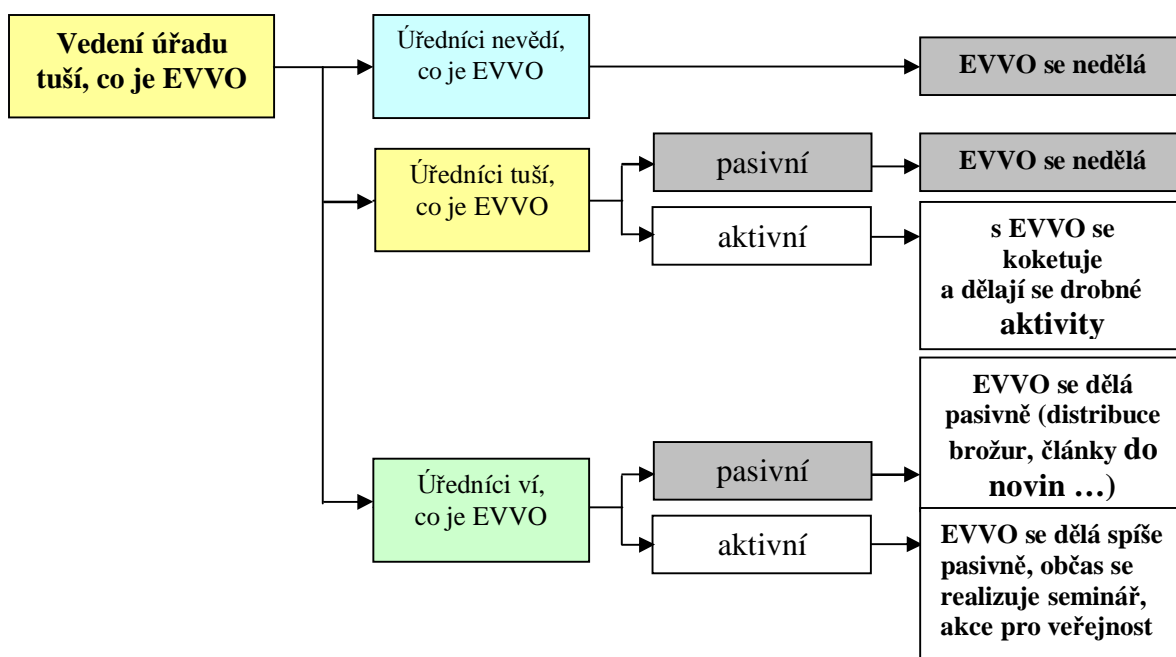
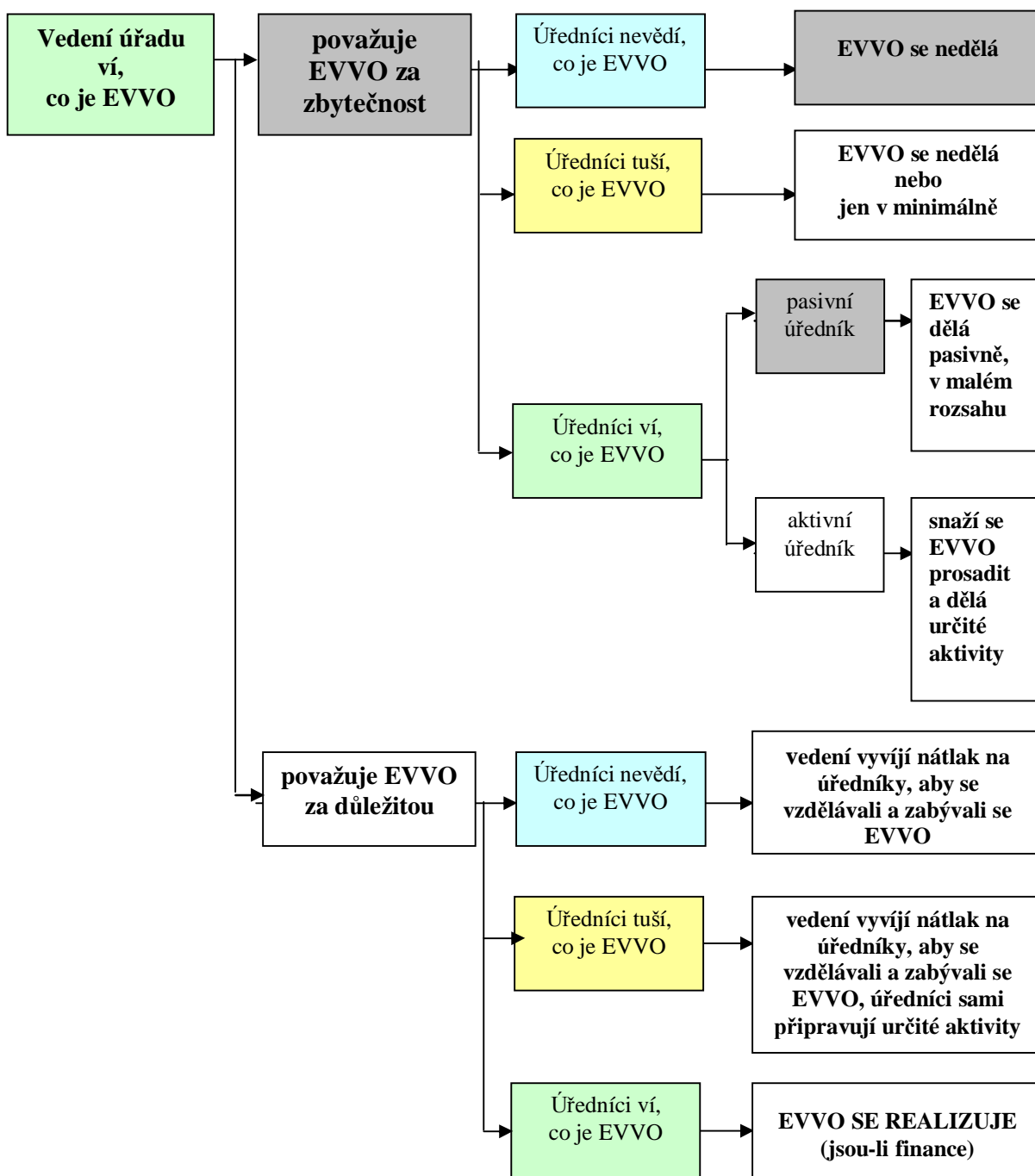

SCHÉMA 2

SCHEMA 3

3. Cílové skupiny v rámci obcí s rozšířenou působností

V rámci obcí s rozšířenou působností můžeme rozlišit celkem čtyři cílové skupiny, které mohou významně ovlivnit uplatňování EVVO v běžné praxi. Jedná se o starosty a místostarosty, ostatní zastupitele, vedoucí úřadů (tajemníky) a pracovníky obecních úřadů vykonávajících samosprávu a státní správu (vedoucí odborů (oddělení) a ostatní úředníky – referenty).

3.1 Starostové a místostarostové

Definice cílové skupiny a její pravomoc

Starosta zastupuje obec navenek. Volí jej zastupitelstvo z řad svých členů a zastupuje jej místostarosta, volený stejným způsobem. Starosta a místostarosta odpovídají za výkon své funkce zastupitelstvu obce. Funkční období obou představitelů obce trvá 4 roky.

Zákon vkládá do rukou starosty a jeho zástupce řadu klíčových pravomocí. Starosta jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka obecního úřadu. Společně s tajemníkem, místostarostou a zaměstnanci obce tvoří obecní úřad a stojí v jeho čele. Starosta a místostarosta jsou členy volené obecní rady, pokud se tato v obci zřizuje. V menších obcích, kde má zastupitelstvo méně než 15 členů a obecní rada se nezřizuje, vykonává její pravomoc starosta. Starosta a místostarosta podepisují právní předpisy obce. V obcích, kde není tajemník, zabezpečuje starosta výkon přenesené působnosti. V případě, kdy se starosta domnívá, že usnesení rady obce je nesprávné, může pozastavit jeho výkon a celou věc znovu předložit k projednání zastupitelstvu obce.

Význam cílové skupiny pro EVVO

Postoje a názory starosty a místostarosty významně (ať již synergisticky či antagonisticky) ovlivňují způsob řízení a chod obecního úřadu a do určité míry jsou směrodatná i při rozhodování obecní rady a zastupitelstva (zvláště v menších obcích).

V rozhodování této cílové skupiny je významně znát vliv délky volebního období. Čtyřleté funkční období starosty, místostarosty i celého zastupitelstva vede často k upřednostňování krátkodobého plánování jen na jedno volební období. Prosazení dlouhodobých strategií a programů je velmi zřídka. Tato skutečnost je pro prosazení EVVO na úřadech jako dlouhodobé záležitosti velmi zásadní.

Čtyřletý horizont ovlivňuje i možnosti koncipování systému vzdělávání této cílové skupiny. Investuje-li se do jejího vzdělání, nikdy není jisté, že nebude nutné investovat po 4 letech znovu.

Na druhou stranu představuje skupina klíč k EVVO na obecních úřadech. Jak vyplývá z výše uvedených schémat, o EVVO informovaný starosta (místostarosta) může být významnou hnací silou pro realizaci EVVO, a to jak ve větších městech, tak v menších obcích. Rozumí-li starosta či místostarosta EVVO a vnímá-li její význam z hlediska ekologického, sociálního a ekonomického chování lidí, pak je možné na obcích leccos prosadit. Naopak, je-li starosta či místostarosta neinformovaný anebo ke smyslu EVVO skeptický, nemusí se EVVO do činnosti obce či obecního úřadu vůbec promítnout.

3.2 Zastupitelé (včetně radních)

Definice cílové skupiny a její pravomoc

Jedná se o členy zastupitelstva obce a v případech, kdy je v obci zřízena rada, i o členy obecní rady. Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením v obecních volbách. Funkce člena zastupitelstva je funkcí veřejnou, člen zastupitelstva ji vykonává osobně a není vázán žádnými příkazy. Je povinen řídit se Ústavou ČR a platnou legislativou.

Jak již vyplývá ze samotného označení, zastupitel je zástupcem obyvatel obce. Měl by fungovat jako zástupce veřejnosti při projednávání záležitostí obce, tlumočit přání a názory veřejnosti, zajistit jejich sladění s platnou legislativou a vzájemný soulad s rozvojovými plány obce k dosažení optimálního rozvoje obce.

Kompetence zastupitelstva a rady jsou rozdílné. Zákon o obcích dává zastupitelstvu obce pravomoc rozhodovat ve věcech patřících do samostatné působnosti, např. schvalovat program rozvoje obce, schvalovat územní plán, schvalovat rozpočet obce, vydávat obecně

závazné vyhlášky obce, rozhodovat o spolupráci s jinými obcemi, zřizovat příspěvkové organizace a organizační složky obce atd. Obecní rada má pravomoci provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem, vydávat nařízení obce (s platností pro správní území OSRP, nejen obce), na návrh tajemníka jmenovat vedoucí odborů, stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené členy zastupitelstva. Ve všech těchto záležitostech je možné uplatnit opatření, která podpoří EVVO v obcích.

Význam cílové skupiny pro EVVO

Zastupitelé svým působením, vystupováním, názory a chováním významně ovlivňují názory, postoje a chování obyvatel obce, a to jak pozitivně, tak negativně. To je z hlediska uplatnění EVVO v obcích velmi významné. Zastupitelé do určité míry tvoří komunikační spojení mezi veřejností a vedením obce a obecního úřadu nebo by alespoň toto spojení tvořit měli. Svým usnesením ukládají realizaci různých úkolů pracovníkům obecních úřadů a zároveň schvalováním obecně závazných vyhlášek usměrňují chování obyvatel obce. Obě tyto skutečnosti jsou z hlediska uplatnění EVVO významné.

Funkční období zastupitele obce je minimálně 4 roky. Časové omezení působení zastupitele a snaha udržet se ve funkci i v příštím volebním období je nevýhodou této skupiny – promítá se především v upřednostňování krátkodobých přístupů k řešení problémů, ve vyhýbání se dlouhodobým strategiím a v obavách z vydávání nepopulárních opatření. Skutečnost, že zastupitel může setrvat ve své funkci jen po jedno volební období, v krajním případě i kratší dobu, a v dalších volbách již nemusí uspět, hraje významnou roli i při koncipování a prosazování vzdělávacího systému pro zastupitele.

3.3 Tajemníci obecních úřadů

Definice cílové skupiny a její pravomoce

Funkce tajemníka úřadu se zřizuje v obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností. Tajemník je zaměstnancem obce a do funkce je jmenován. Je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné působnosti i přenesené působnosti. Zodpovídá se starostovi. Tajemník plní úkoly uložené mu zastupitelstvem, radou nebo starostou. Zúčastňuje se zasedání obecního zastupitelstva i rady s hlasem poradním.

Cílová skupina působí především na větších obecních úřadech (OSRP), v malých obcích úkoly tajemníka úřadu vykonává většinou sám starosta obce. Tajemník spolu se starostou a místostarostou představuje vrcholový management obecního úřadu. Tajemník se starostovi a místostarostovi zodpovídá za bezproblémový chod úřadu, a to jak z hlediska personálního, tak z hlediska finančního. Zodpovídá rovněž za školení pracovníků a za jejich další vzdělávání a je prvním stupněm při schvalování "nepovinných" aktivit úřadu.

Význam cílové skupiny pro EVVO

Vzhledem ke skutečnosti, že tajemník připravuje program vzdělávání jednotlivých pracovníků úřadu a že schvaluje realizaci aktivit nad rámec povinností úřadu, je z pohledu prosazení EVVO jednou z neklíčovějších osob. Jeho slovo hraje významnou roli u starosty a místostarosty, kterým se zodpovídá za svou práci. Považuje-li tajemník EVVO za klíčovou, je velká šance prosadit řadu aktivit k EVVO i v obecní radě a následně v zastupitelstvu. Naopak tento proces bohužel funguje také.

3.4 Vedoucí odborů (oddělení) a ostatní pracovníci obecního úřadu

Definice cílové skupiny a její pravomoce

Pracovníci obecního úřadu představují hierarchicky sice nejnižší položenou složku veřejné správy, avšak z hlediska výkonu veřejné správy složku nejdůležitější. Pracovníci obecního úřadu jsou v přímém a každodenním kontaktu s lidmi, vyřizují jejich žádosti, podněty a

stížnosti a svým rozhodováním a přístupem významně ovlivňují jejich smýšlení a chování. Na přístupu úředníka k lidem a na kvalitě jeho rozhodnutí závisí image úřadu mezi veřejností. Vstřícnost a ochota oproti byrokratickému a nepřijemnému přístupu kromě jiných, ne snadno definovatelných faktorů ovlivňují vztah úřad – veřejnost. Lze odvozovat, že je-li vztah úřadu s veřejností pozitivnější, lze prosadit více "neběžných" věcí než v opačném případě. Má-li navíc pracovník úřadu důvěru lidí v jeho znalosti a rozhodování, může pracovník, je-li dostatečně informován, při prosazování EVVO sehrát klíčovou roli.

Na rozdíl od předchozích cílových skupin jsou pracovníci obecního úřadu nejméně "ohroženi" volbami do obecních zastupitelstev. Z tohoto pohledu jsou velmi vhodnou cílovou skupinou pro vzdělávání. Systém vzdělávání pracovníků obecních úřadů je proto také v současné době nejrozvinutějším a nejpropracovanějším (vstupní vzdělávání, kurzy pro ověření zvláštní odborné způsobilosti, specializační a aktualizací vzdělávání) s oporou v legislativě (viz zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů). Vzdělávat se je jednou z povinností úředníka a zajistit dostupná školení je zase naopak jednou z povinností obce jako zaměstnavatele.

Význam cílové skupiny pro EVVO

Význam pracovníků obecních úřadů byl již načrtnut výše. V podstatě má pracovník dvě možnosti, jak přispět k uplatnění EVVO na OSRP – pasivní formou nebo formou aktivní. Pasivní forma spočívá např. v zapracování některých principů udržitelného rozvoje neobsažených v legislativě do správních rozhodnutí, souhlasů a vyjádření úřadu (např. upřednostňovat vytápění obnovitelnými zdroji energie před zdroji neobnovitelnými, povolovat výstavbu v zastavěné krajině a nikoliv ve volné krajině, nařizovat ozelenění stavebních ploch atd.), v přípravě osvětových článků do lokálních a regionálních periodik, příprava internetových stránek, poskytování informací formou letáků, nástěnek atd. Tato forma EVVO je také nejčastěji prováděnou formou EVVO na úřadech. Forma aktivní spočívá v aktivní spolupráci s veřejností při procesu rozhodování, např. pořádání kulatých stolů, anket, plánovacích víkendů atd. Tato forma je však velmi vzácnou a často z důvodů uvedených ve Slabých stránkách ve SWOT analýze téměř neproveditelnou v rámci možností pracovníka nespécializovaného výlučně na EVVO.

4. Financování EVVO na OPOÚ A OSRP

V rozpočtové skladbě obcí existuje samostatný paragraf pro ekologickou výchovu a osvětu. Kromě tohoto paragrafu mohou obce ve svých rozpočtech vydělit finance na Ekologické programy v dopravě a na Ostatní ekologické záležitosti a programy. EVVO je vedena v rozpočtové skupině 3, oddílu 37 Ochrana životního prostředí, pododdílu 379 Ostatní činnosti v životním prostředí, paragrafu 3792 Ekologická výchova a osvěta. Zbývající dva paragrafy jsou vedeny tamtéž pod čísly 3793 Ekologické programy v dopravě a 3799 Ostatní ekologické záležitosti a programy [1].

Většina obcí v Ústeckém kraji, ať se již jedná o OPOÚ, OSRP či ostatní obce, však výše uvedené položky dosud samostatně ve svých rozpočtových skladbách nevyčleňuje. Realizují-li obce aktivity související s EVVO, rozpočtují se tyto pod kapitolu související s provozem úřadu, resp. konkrétního odboru, jež danou akci zabezpečuje.

5. SWOT analýza EVVO na OPOÚ a OSRP

5.1 Slabé stránky EVVO na OPOÚ a OSRP

- hierarchické uspořádání zastupitelé – tajemník úřadu – úředníci a minimální možnost teamové práce
(Důsledek: úředník vždy musí udělat to, co mu nařizuje vedení, ale vedení málokdy přistoupí na návrhy úředníka)
- ke styku úředníků s veřejností dochází většinou kvůli stížnostem a nedodržování zákonů
(Důsledek: veřejnost s úředníky nerada komunikuje, na aktivity ze strany úřadu hledí veřejnost vždy s podezřením)
- zastupitelé jsou ovlivněni svou "znovuvolitelností"
(Důsledek: Přehnaná opatrnost, která vede často až k tomu, že než by zastupitel riskoval fiasko při veřejném jednání, raději s veřejností komunikuje minimálně a angažuje se jen v (volebně) "bezpečných" aktivitách. Nepopulární kroky (v současné době bohužel stále např. přílišný důraz na ochranu ŽP) se nedělají.)
- absolutní časová vytíženost úřednickou agendou
(Důsledek: Úředníci, kteří se MUSÍ držet zákona, jsou nuceni řešit téměř veškeré podněty ve správním řízení, podle kterého jsou vázáni určitými lhůtami a na další aktivity, jako např. přípravu Dne Země, v rámci běžné pracovní doby skutečně nezbyvá příliš mnoho volného času. Nemá-li úřad přímo samostatného pracovníka na EVVO a styk s veřejností a má-li se zabývat EVVO, děje se tak buď na úkor volného času pracovníka OSRP nebo na úkor některého z kolegů, který dočasně přebírá výkon veřejné správy po pracovníkovi připravujícím nějakou akci. Tímto způsobem se dá provozovat EVVO jen v pasivní podobě – články do novin, letáky, nástěnky – anebo nárazově při pořádání akcí pro veřejnost. Bez nadšence na odboru není možné pracovat tímto způsobem na EVVO systematicky.)
- velmi nízká popularita ochrany ŽP mezi veřejností (zastupitele nevyjímaje)
(Důsledek: Mediálně vytvořený nepřilíš pozitivní obraz ochrany životního prostředí (OŽP je v médiích spojována většinou jen s extrémními aktivitami ochránářských organizací) vede k celkově malému zájmu o problematiku OŽP. OŽP je stále ještě považována za nadstandard a v mnoha případech za zbytečnost. Protože EVVO úzce souvisí s OŽP, má v očích veřejnosti, ale i mnoha zastupitelů a pracovníků veřejné správy, podobné postavení jako OŽP. Získání důvěry veřejnosti při aktivitách spojených s EVVO je často problematické.)
- absence EVVO ve vzdělávacím systému pracovníků veřejné správy a volených zástupců veřejnosti (zastupitelů)
(Důsledek: Minimum starostů, místostarostů, ostatních zastupitelů, vedoucích úřadů a pracovníků veřejné správy ví, co je EVVO a jak ji dělat.)
- nedotažený systém financování EVVO
(Důsledek: SP EVVO formuluje sice nutnost zařadit položku EVVO do rozpočtu obcí a v rozpočtových rozvrzích skutečně tato možnost existuje (viz níže), otázka financování EVVO však není řešena systémově na úrovni státního rozpočtu, ze kterého by bylo (mimo jiné) možné prostředky na EVVO poskytovat. Rovněž rozpočty krajů s touto položkou dosud nepočítají. Není vytvořen systém poskytování dotací z prostředků kompetenčně příslušných ministerstev a z prostředků krajů. Nefunguje systém sponzorování. Bez zvláštních finančních prostředků (tj. pouze ze stávajících prostředků) lze EVVO provozovat jen ve velmi omezené míře, lze-li to vůbec.)

5.2 Silné stránky EVVO na OPOÚ a OSRP

- pravidelný styk s veřejností
(*Důsledek: Po dořešení časové vytíženosti pracovníků veřejné zprávy (viz Slabé stránky) existuje reálná možnost pravidelně se scházet s občany, pravidelně poskytovat informace apod.*)
- většinou aktivní kontakt s lokálními médii
(*Důsledek: Možnost spolupráce při informování veřejnosti, seznamování se zkušenostmi, projekty a programy v oblasti EVVO, prezentování výsledků vlastní činnosti, sdělování informací apod.*)
- možnost vydat obecně závaznou vyhlášku nebo nařízení
(*Důsledek: Možnost zahrnout do právních předpisů obcí a OSRP klausule, které povedou veřejnost a další subjekty v rámci obce (vyhlášky) či regionu (nařízení) k ekologickému jednání. Možnost takové jednání do jisté míry nařídit a kontrolovat. Možnost sankcionovat porušení daných předpisů.*)
- existující a vcelku fungující systém vzdělávání pracovníků obecních úřadů včetně legislativního zabezpečení na úrovni vedoucích úřadů, vedoucích odborů a oddělení a referentů
(*Důsledek: Pro vzdělávání pracovníků a zástupců veřejné správy není nutné vytvářet zcela nový systém vzdělávání, ale lze využít stávající. Podmínkou je zahrnutí EVVO do vzdělávacích programů a akreditace dostatečného množství a dostatečně kvalitních organizací, které mohou EVVO pro veřejnou správu zabezpečit.*)

5.3 Příležitosti EVVO na OPOÚ a OSRP

- zlepšení finančního zabezpečení EVVO
- zavedení EVVO jako součásti systému vzdělávání pracovníků veřejné správy (včetně tajemníků a vrcholových managerů úřadů) a volených zástupců veřejnosti (včetně starosty, místostarosty a zastupitelů)
- vytvoření pracovního místa pro EVVO alespoň na OSRP
- prokázání výhod aktivní spolupráce s veřejností v oblasti předcházení konfliktů a stížností
- zvýšení poptávky škol po spolupráci s OSRP – odbory ŽP a dalšími odbory, jejichž činnost alespoň částečně zasahuje do OŽP, v rámci praxí studentů

5.4 Ohrožení EVVO na OPOÚ a OSRP

- zneprůhlednění legislativy v oblasti OŽP
(*Důsledek: Veřejnost, ale i představitelé samosprávy, kteří nepovažují za svoji povinnost důsledně znát zákony (to je podle veřejného mínění pouze povinností úředníků) a kteří již v současné době jeví znechucení ze zbyrokratizovaného systému OŽP, přestanou po zneprůhlednění legislativy jevit už jakýkoliv zájem o to, se v problematice orientovat a zabývat se jí. To může výrazně ovlivnit i chuť zabývat se otázkami ekologie a ekologického chování jako takového, jinými slovy může být stále častěji uplatňováno pravidlo, že čemu nerozumím, to mne nezajímá.*)
- přijetí nepopulárních opatření v nové legislativě k OŽP
(*Důsledek: Přijetí takových opatření vyústí ve vydávání nepřijemných rozhodnutí a tím ke zdiskreditování úřadu v očích veřejnosti. Dojde k vybudování absolutní komunikační bariéry a nedůvěry veřejnosti vůči úřadu.*)
- další zdiskreditování OŽP v médiích
(*Důsledek: Naprostá demotivace chovat se ekologicky, a to jak ze strany veřejnosti, tak ze strany veřejné správy. Hrozí posílení rizika "heroizace" poškozovatelů ŽP a deklasování ochránců ŽP na ekoteroristy a omezovatele lidských práv. Ve vzdělávání*

a ve výchově budou pak upřednostňovány jiné oblasti – ekonomie, právo, informatika apod.)

- vnímání informované a aktivní veřejnosti a NNO jako rizika pro veřejnou správu (*Důsledek: Upřednostňování neinformované a pasivní veřejnosti, tj. víceméně zachování stávajícího stavu. Kdo nic neví, do ničeho nemluví a snáze se tak prosazují osobní zájmy.*)

6. Vize, cíle a priority

6.1 Vize EVVO na OSRP

Environmentálně vzdělaní pracovníci obecních úřadů a zastupitelé vydávají environmentálně šetrná nařízení, vyhlášky a rozhodnutí a aktivně spolupracují s veřejností včetně NNO a podnikatelských subjektů při rozhodování o chodu a rozvoji obcí a regionů.

6.2 Cíle

1. Zvýšení ekologické uvědomělosti pracovníků OSRP a zastupitelů obcí (včetně starostů a místostarostů).
2. Aktivní zapojení pracovníků OSRP a ostatních obcí do práce s veřejností alespoň v oblasti ochrany životního prostředí a EVVO.
3. Zabezpečení a uvedení do praxe tzv. procesu "zelenání" veřejné správy – zavedení ekologických auditů a environmentálně šetrného řízení většiny obecních úřadů v kraji.

6.3 Priority

- Priorita 1 Vzdělávání pracovníků veřejné správy a volených zástupců veřejnosti (zastupitelů) OSRP.
- Priorita 2 Zavedení ekologických auditů a hospodaření na obecních úřadech OSRP.
- Priorita 3 Změna praxe v zapojení veřejnosti do procesu rozhodování
- Priorita 4 Vytvoření motivačních nástrojů pro OSRP k praktickému uplatňování EVVO a EMAS
- Priorita 5 Informační systém EVVO

7. Opatření

7.1 Opatření 1 – Metodické materiály

(Priorita 1)

Bližší popis opatření a jeho zdůvodnění:

Podle § 61 odst. 3 zákona o obcích vykonává metodickou a odbornou pomoc při výkonu přenesené působnosti vůči orgánům obcí krajský úřad. Z Krajského úřadu Ústeckého kraje by proto měla vycházet aktivita při prosazování EVVO na OSRP. Relativně vhodnou metodou a především metodou v nejbližší době nejsnáze realizovatelnou a prosaditelnou je zpracování do určité míry závazných metodik a metodických pokynů pro OSRP se zaměřením na uplatnění principů udržitelnosti a EVVO v rozhodování úřadu.

Příručky by měli být velmi stručné, ale obsahově hutné, a měli by být zpracovány pro každou cílovou skupinu v rámci veřejné správy zvlášť.

Témat je celá řada a měla by být blíže specifikována např. při vyhlásování dotačních titulů KÚ ÚK. námátkou např. Ekologické desatero pro obce, Ekologie a udržitelný rozvoj v rozhodování v územním, stavebním a kolaudačním řízení, EMAS na obecních úřadech, Netradiční techniky práce s veřejností atd.

Cílové skupiny:

- zastupitelé
- starostové a místostarostové
- vedoucí úřadů (tajemníci)
- vedoucí úředníci
- úředníci – referenti

Zpracovatelé:

KÚ ÚK ve spolupráci s NNO a VŠ

Časový harmonogram:

Do konce roku 2005.

Zdroje financování:

1. Finanční prostředky poskytované MŽP na podporu projektů předložených občanskými sdruženími a obecně prospěšnými společnostmi.
2. Podprogram SFŽP podle Přílohy I . 8 "Směrnice MŽP o poskytování finančních prostředků ze SFŽP ČR" Program environmentálního vzdělávání a osvěty, Dílčí program 8. 1. "Program neinvestiční podpory environmentálního vzdělávání a osvěty".

7.2 Opatření 2 – Školení

(Priorita 1)

Bližší popis opatření a jeho zdůvodnění:

Opatření by mělo aktivní formou doplnit opatření 1. Mělo by jít o odbornou a organizační přípravu a realizaci školení v oblasti MA 21 a EVVO pro níže uvedené cílové skupiny.

Cílové skupiny:

- zastupitelé
- starostové a místostarostové
- vedoucí úřadů (tajemníci)
- vedoucí úředníci
- úředníci – referenti

Zpracovatelé:

KÚ ÚK ve spolupráci s NNO a VŠ

Časový harmonogram:

Připravit do konce roku 2004, proškolit do konce roku 2005.

Zdroje financování:

1. Finanční prostředky poskytované MŽP na podporu projektů předložených občanskými sdruženími a obecně prospěšnými společnostmi.
2. Podprogram SFŽP podle Přílohy I . 8 "Směrnice MŽP o poskytování finančních prostředků ze SFŽP ČR" Program environmentálního vzdělávání a osvěty, Dílčí program 8. 1. "Program neinvestiční podpory environmentálního vzdělávání a osvěty".

7.3 Opatření 3 – Akreditace vzdělávacích institucí

(Priorita 1)

Bližší popis opatření a jeho zdůvodnění:

Opatření spočívá ve vytvoření systému akreditace a v akreditování vybraných regionálních organizací působících v EVVO pro vzdělávání úředníků územních samosprávných celků v Systému vzdělávání pracovníků veřejné správy MV ČR v prohlubujícím vzdělávání a specializačním vzdělávání.

Dosažením tohoto opatření by byl splněn základní předpoklad pro začlenění EVVO do programů vzdělávání pracovníků veřejné správy (včetně zastupitelů obcí).

Cílové skupiny:

- zastupitelé
- starostové a místostarostové
- vedoucí úřadů (tajemníci)
- vedoucí úředníci
- úředníci – referenti

Zpracovatelé:

KÚ ÚK ve spolupráci s MVČR (udílí akreditaci) a NNO, SŠ, VŠ a podnikatelskými subjekty (akreditovanými organizacemi)

Časový harmonogram:

Do konce roku 2004.

Zdroje financování:

- rozpočet KÚ ÚK
- MVČR

7.4 Opatření 4 – Zařazení EVVO do vzdělávacích programů pracovníků veřejné správy (Priorita 1)

Bližší popis opatření a jeho zdůvodnění:

Opatření je nutným krokem k zavedení EVVO do vzdělávacích programů pro veřejnou správu a mělo by navazovat na předchozí tři opatření.

Cílové skupiny:

- zastupitelé
- starostové a místostarostové
- vedoucí úřadů (tajemníci)
- vedoucí úředníci
- úředníci – referenti

Zpracovatelé:

MVČR na návrh KÚ ÚK

Časový harmonogram:

Do poloviny roku 2004.

Zdroje financování:

- MVČR (státní rozpočet)

7.5 Opatření 5 – Zavedení EMAS na KÚ ÚK a OSRP (Priorita 2)

Bližší popis opatření a jeho zdůvodnění:

Opatření spočívá v zavedení ekologického auditu a hospodaření na krajském úřadě a obecních úřadech obcí s rozšířenou působností Ústeckého kraje. Provedení tohoto opatření bude (v případě úspěchu) působit jako pozitivní motivační nástroj pro ostatní cílové skupiny (veřejnost, školy, podnikatelský sektor). Výhodou uplatnění EMAS na úřadech kromě zjevného přínosu k udržitelnosti rozvoje je i efekt snazšího prosazování ekologických požadavků na chod a řízení soukromých firem a dalších institucí a organizací s uplatněním vlastních zkušeností úřadu.

Zavedení EMAS by mělo předcházet vydání metodických materiálů a uspořádání školení pro vedoucí obecních úřadů (viz výše).

Zpracovatelé:

NNO ve spolupráci s KÚ ÚK

Cílové skupiny:

- vedoucí obecních úřadů (tajemníci nebo starostové) a
- vedoucí odborů (oddělení) úřadu

Časový harmonogram:

K realizaci by mělo docházet postupně. Vhodné by bylo zavést EMAS na jednom z úřadů, kde již v současné době tento systém alespoň částečně funguje, a následně zkušenosti prezentovat úřadům ostatním. Ideální by bylo uplatnit EMAS alespoň na 10 % úřadů Ústeckého kraje (včetně úřadu krajského) do komunálních voleb v roce 2006.

Zdroje financování:

- MŽP
- SFŽP
- granty KÚ ÚK

7.6 Opatření 6 – Rozšíření způsobů zveřejňování (nejen) úředních (Priorita 3) informací

Bližší popis opatření a jeho zdůvodnění:

Zákon ukládá obcím zveřejňovat povinné informace (informace, jejichž zveřejnění je vynucováno zákonem – např. informace o prodeji obecního majetku, informace o termínu konání a o programu zastupitelstva obce apod.) na místě, které je všeobecně přístupné denně po dobu 24 hodin. Většinou se jedná o úřední desku a v případě existence webové stránky obce o virtuální úřední desku. Je-li na úřad podána žádost o informaci podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, je úřad povinen zveřejnit informaci způsobem, který navrhnul žadatel o informaci, nebo v případě, že informace je již zveřejněna, sdělit žadateli, kde ji najde.

Neexistuje-li však žádost a nenařizuje-li to zákon, není úřad povinen sám vyvíjet aktivitu pro zveřejnění informace. Řada informací nezbytných pro EVVO se tak vůbec mezi veřejnost nedostane. Z praxe je také známé, že sledovanost úřední desky je minimální (zvláště ve větších obcích), a protože situace v připojení na internet je v ČR zatím naprosto neuspokojivá, neshledává se s úspěchem ani zveřejnění informace na internetu.

Výše popsany způsob zveřejňování informací tak vede ke vzniku situace, kdy podle zákona je informace řádně zveřejněna, ví o ní však jen velmi malá skupina lidí anebo častěji nikdo.

Má-li se úřad aktivně podílet na EVVO veřejnosti, je nutné změnit schéma zveřejňování informací. KÚ ÚK jako metodický orgán pro OSRP by měl vypracovat metodický pokyn pro OSRP, jak nakládat s informacemi tak, aby se skutečně dostali k těm, pro něž jsou určeny.

Metodický pokyn by měl obsahovat doporučení zveřejňovat informace otištěním v místním tisku, odvysíláním v místním rozhlasu, umístováním informačních letáků v místech s největším pohybem obyvatel (pošty, autobusové zastávky, obchody apod.), roznáškou letáků do domácností a škol, upoutávkami v místní televizi (existuje-li v obci či regionu) apod. Cílem by mělo být využití všech dostupných metod zveřejnění informace. Metodický pokyn by měl zároveň obsahovat základní informaci o pravidlech prezentace a ukázky některých informačních médií.

Zpracovatelé:

KÚ ÚK ve spolupráci s NNO

Cílové skupiny:

- vedoucí úřadů (tajemníci a starostové)
- vedoucí odborů (oddělení) obecních úřadů

Časový harmonogram:

Do poloviny roku 2004.

Zdroje financování:

1. Finanční prostředky poskytované MŽP na podporu projektů předložených občanskými sdruženími a obecně prospěšnými společnostmi.
2. Podprogram SFŽP podle Přílohy I . 8 "Směrnice MŽP o poskytování finančních prostředků ze SFŽP ČR" Program environmentálního vzdělávání a osvěty, Dílčí program 8. 1. "Program neinvestiční podpory environmentálního vzdělávání a osvěty".

7.7 Opatření 7 – Motivační nástroje

(Priorita 4)

Bližší popis opatření a jeho zdůvodnění:

Opatření spočívá ve vytvoření motivačních nástrojů pro obce, které by vedly k častějšímu uplatňování ekologických principů na obcích a obecních úřadech. Vhodným řešením se jeví zakomponování ekologických požadavků např. do pravidel pro přidělování dotací z prostředků KÚ ÚK. Naplňování těchto požadavků (ekologické chování úřadu a jeho příspěvek k EVVO) by se zohledňovalo při rozhodování o přidělení dotace např. zvláštním bodováním (např. používání recyklovaného papíru – určitý počet bodů navíc, používání ekologicky šetrných výrobků – další počet bodů navíc apod.). Obce chovající se "ekologicky" příznivě by byly při přidělování dotací zvýhodněny, což by mohl být silný motivační nástroj pro realizaci EVVO v obcích.

Cílové skupiny:

- zastupitelé
- starostové a místostarostové
- vedoucí úřadů (tajemníci a starostové)

Zpracovatelé:

KÚ ÚK ve spolupráci s NNO a ekocentry

Časový harmonogram:

Do konce roku 2004.

Zdroje financování:

1. Finanční prostředky poskytované MŽP na podporu projektů předložených občanskými sdruženími a obecně prospěšnými společnostmi.
2. Podprogram SFŽP podle Přílohy I . 8 "Směrnice MŽP o poskytování finančních prostředků ze SFŽP ČR" Program environmentálního vzdělávání a osvěty, Dílčí program 8. 1. "Program neinvestiční podpory environmentálního vzdělávání a osvěty".

7.8 Opatření 8 – Soutěže

(Priorita 4)

Bližší popis opatření a jeho zdůvodnění:

Opatření by spočívalo ve vyhlášení soutěže (něco na způsob Vesnice roku) pro obce o nejvíce "ekologickou" obec Ústeckého kraje. Hodnotil by se stupeň plnění některých cílů AP SP

Příloha č. 3

EVVO (spolupráce se školami, příspěvky do bulletinu, spolupráce s NNO, dosažení EMAS apod.). Jako ocenění by byli poskytovány např. příspěvek na výdaje v oblasti ŽP (nakládání s odpady apod.), které by město/obec motivovaly k dalším činnostem.

Zpracovatelé:

KÚ ÚK ve spolupráci s NNO a podnikatelským sektorem (sponzorování)

Cílové skupiny:

- starostové a místostarostové obcí
- zastupitelé
- tajemníci

Časový harmonogram:

Příprava pravidel a ocenění do konce roku 2004, vyhlašovat průběžně každý rok.

Zdroje financování:

1. Finanční prostředky poskytované MŽP na podporu projektů předložených občanskými sdruženími a obecně prospěšnými společnostmi.
2. Podprogram SFŽP podle Přílohy I . 8 "Směrnice MŽP o poskytování finančních prostředků ze SFŽP ČR" Program environmentálního vzdělávání a osvěty, Dílčí program 8. 1. "Program neinvestiční podpory environmentálního vzdělávání a osvěty".
3. Dotace KÚ ÚK

7.9 Opatření 9 – E-mailový systém sdělování informací

(Priorita 5)

Bližší popis opatření a jeho zdůvodnění:

Cílem opatření je vytvoření systému pravidelného sdělování informací o konání akcí, seminářů a workshopů k EVVO a o případových studiích k realizaci určitého projektu či programu EVVO, včetně nabídky programů ekologických středisek v regionu i mimo něj. Dále by měl být vytvořen elektronický bulletin s aktuálními informacemi z oblasti EVVO.

Realizace opatření může být usnadněna spoluprací s Oddělením environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Českého ekologického ústavu v Praze při využití jeho výstupů (Zpravodaj MA 21, Přehled akcí k EVVO atd.).

Zpracovatelé:

NNO ve spolupráci s KÚ ÚK, obcemi a školami a ve spolupráci s OEVVO ČEÚ Praha

Cílové skupiny:

- vedoucí úřadů (tajemníci a starostové)
- vedoucí odborů (oddělení)
- pracovníci obecních úřadů se specializací na OŽP a EVVO

Časový harmonogram:

Do konce roku 2004.

Zdroje financování:

SFŽP, grant KÚ ÚK

7.10 Opatření 10 – Katalog služeb v oblasti EVVO a MA 21

(Priorita 5)

Bližší popis opatření a jeho zdůvodnění:

Opatření směřuje k vytvoření katalogu s kontakty na ekocentra, NNO, školy a podnikatelské subjekty zabývající se EVVO a poskytující různé služby v této oblasti – školení, kursy, poobyty, publikace, facilitace, vedení veřejných akcí, moderování, víkendové plánování apod.

Příloha č. 3

– v rámci Ústeckého kraje. Katalog by bylo vhodné vytvořit v elektronické podobě kvůli možnostem pravidelné aktualizace a snazší distribuce.

Rovněž v tomto bodě doporučuji spolupracovat s Oddělením EVVO ČEÚ Praha, které vede celostátní Informační systém EVVO, z něhož by bylo možné při tvorbě Katalogu služeb vycházet. Vhodným podkladem mohou být rovněž informace z <http://www.ma21.cz>.

Zpracovatelé:

NNO ve spolupráci s KÚ ÚK a s OEVVO ČEÚ Praha

Cílové skupiny:

- vedoucí úřadů (tajemníci a starostové)
- vedoucí odborů (oddělení)

Časový harmonogram:

Do konce roku 2004.

Zdroje financování:

SFŽP, grant KÚ ÚK

8. Literatura

1. Kinšt J. (2002): Rozpočtová skladba po novele v roce 2003 a praktické příklady. Publikace pro pracovníky orgánů státní správy, obcí, krajů a jejich organizačních složek. – Nakladatelství PRAGOEDUCA, 1. vydání.

Databáze finančních zdrojů pro EVVO

a) Podpora EVVO ze státních zdrojů

Environmentální osvěta, vzdělávání a výchova D1-D11

Zaměření programu

D1-Podpora periodik (včetně internetových) a informačních systémů zaměřených na oblast ochrany životního prostředí; D2-Popularizace výsledků vědy a výzkumu v oblasti životního prostředí; D3-Environmentální vzdělávání a osvěta pracovníků státní správy a samospráv, pedagogů, pracovníků a členů NNO a kulturních pracovníků; D4-Podpora neperiodických publikací, videokazet, informačních a výukových materiálů a internetových prezentací zaměřených na oblast životního prostředí; D5-Podpora environmentální výchovy ve školách, dětských a mládežnických kolektivech a v rodině; D6-Osvěta v oblasti čistší produkce, ekologicky šetrných výrobků, recyklace odpadů, minimalizace odpadů a předcházení rizik při nakládání s nimi, propagace využívání vratných obalů, uvědomělé spotřeby, zdravého životního stylu a šetrného způsobu života; D7-Osvěta k úsporám energie, k využití místních energetických zdrojů, využití biomasy a geotermální energie, využívání druhotných surovin; D8-Propagační a ediční činnost ve prospěch cestovního ruchu udržitelného pro přírodu, (zásady udržitelné turistiky, šetrná turistika ve zvláště chráněných územích, naučné stezky a přírodní expozice, turistické trasy a cyklotrasy, agroturistika apod.) včetně činnosti informačních středisek, trasování a značení turistických stezek a cyklotras; D9-Osvěta v oblasti ekologicky šetrného způsobu dopravy (auta s katalyzátory, pohon na zemní plyn apod.), v oblasti ekologicky šetrné silniční dopravy, prezentace hodnocení dopadů užívání jednotlivých druhů dopravy na kvalitu ovzduší a následně na lidské zdraví; D10-Osvěta a vzdělávání v procesu přijímání dobrovolných závazků a dohod (např. zavádění EMAS v průmyslu) a procesu integrované prevence (IPPC); D11-Osvěta o přípravě soustavy chráněných území Natura 2000

Co podporuje

Dotace může být poskytnuta na úhradu mzdových nákladů, včetně odvodů zaměstnavatele, které jsou odměnou za realizaci schváleného projektu. Je žádoucí, aby konkrétní výše mzdy byla stanovena na úrovni, na níž je plat za srovnatelnou činnost vykonávanou v rozpočtové sféře, v níž je aplikován zákon č. 143/1992 Sb., v platném znění. Dotaci nelze poskytnout na mzdy funkcionářů NNO, pokud nejsou součástí realizovaného projektu.

Co nepodporuje

Nesou podporovány výdaje spojené s vykonáváním civilní služby, k úhradě pohoštění, stravného, darů, cen a odměn při soutěžích, pojištění osob a majetku (netýká se sociálního a zdravotního pojištění), dálničních známek, nákladů spojených s podáním přihlášky do výběrového řízení nebo vypracováním závěrečné zprávy, výdajů spojených se zahraničními cestami. **Dále nesmí být finanční prostředky použity k** nákupu nemovitosti nebo pozemku, hrazení členských příspěvků za členství v jiných organizacích nebo na úhradu členských příspěvků střešním organizacím a nesmí být jimi hrazeny doklady znějící na cizí měnu. **NNO nesmí z dotace hradit investiční náklady. Je možno pořizovat pouze: a)** drobný dlouhodobý hmotný majetek – tj. movité věci, popřípadě soubory movitých věcí se samostatným technickoekonomickým určením, jejichž doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění jedné položky je vyšší než částka 3.000,- Kč a nepřevyšuje 40.000,- Kč (např. křovinořez, motorová pila, p

Koho podporuje

občanská sdružení založená podle § 6 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů; obecně prospěšné společnosti založené podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

URL programu

www.env.cz

Cílové skupiny programu

děti, mládež, veřejnost

Oblasti podpory

ostatní, vzdělávání, životní prostředí

Komplexní ochrana proti nepříznivým změnám klimatu v ČR

Zaměření programu

Mimořádná veřejná soutěž ve výzkumu a vývoji, v následujících oborech: technické vědy, přírodní vědy, lékařské vědy, společenské vědy, zemědělské vědy.

Koho podporuje

Fyzické osoby s trvalým pobytem v ČR nebo právnické osoby s trvalým sídlem v ČR.

Poznámka

Na řešení navrhovaných projektů budou přiděleny prostředky pouze na rok 2003, vlastní řešení musí končit do 1. 3. 2004. Účelové finanční prostředky budou poskytnuty formou účelové dotace nebo formou financování činnosti organizační složky státu.

URL programu

<http://www.gacr.cz>

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

životní prostředí

Ochrana životního prostředí, přírody a krajiny A1-A6

Zaměření programu

A1-Program pozemkových spolků Koordinace vznikající sítě tzv. pozemkových spolků, provádění jejich akreditace, poskytování odb. a práv. pomoci při zakládání spolků a získávání dokumentace, pilotní projekty ve zvláště chráněných územích, koordinace s krajinotvornými programy MŽP. Předpokládá se koordinace pro celé území ČR a vazbu na projekt Natura 2000; **A2**-Realizace plánů péče o přírodní rezervace a památky ve spolupráci s krajskými úřady, údržba maloplošných chráněných území, ochrana botanicky, zoologicky nebo geologicky cenných lokalit a přírodních útvarů; **A3**- Spolupráce s AOPK na přípravě soustavy přírodních stanovišť NATURA 2000; **A4**-Přírodovědné inventarizace a dokumentace; **A5**-Péče o zachování krajinného rázu v území přírodních parků i mimo ně, posouzení možných zásahů navrhovaných staveb a využití území do estetických, kulturních a historických hodnot krajiny, jako součást posouzení vlivů na životní prostředí; **A6**-Vyhledávání, revitalizace a monitoring devastovaných ploch či území s kontaminovanými složkami životního prostředí, včetně mapování nepovolených aktivit v 1. a 2. pásmu vodních zdrojů a v záplavových územích a následné monitorování údržby drobných vodních toků.

Co podporuje

Dotace může být poskytnuta na úhradu mzdových nákladů, včetně odvodů zaměstnavatele, které jsou odměnou za realizaci schváleného projektu. Je žádoucí, aby konkrétní výše mzdy byla stanovena na úrovni, na níž je plat za srovnatelnou činnost vykonávanou v rozpočtové sféře, v níž je aplikován zákon č. 143/1992 Sb., v platném znění. Dotaci nelze poskytnout na mzdy funkcionářů NNO, pokud nejsou součástí realizovaného projektu.

Co nepodporuje

Nejsou podporovány výdaje spojené s vykonáváním civilní služby, k úhradě pohoštění, stravného, darů, cen a odměn při soutěžích, pojištění osob a majetku (netýká se sociálního a zdravotního pojištění), dálničních známek, nákladů spojených s podáním přihlášky do výběrového řízení nebo vypracováním závěrečné zprávy, výdajů spojených se zahraničními cestami. **Dále nesmí být finanční prostředky použity k** nákupu nemovitosti nebo pozemku, hrazení členských příspěvků za členství v jiných organizacích nebo na úhradu členských příspěvků střešním organizacím a nesmí být jimi hrazeny doklady znějící na cizí měnu. **NNO nesmí z dotace hradit investiční náklady.**(viz. www stránky mžp)

Koho podporuje

občanská sdružení založená podle § 6 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů; obecně prospěšné společnosti založené podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

URL programu

<http://www.env.cz>

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

životní prostředí

Péče o biodiverzitu B1-B9

Zaměření programu

B1-Otevřený program na podporu biodiverzity. Ve spolupráci s AOPK ČR koordinovat zajišťování 15 programů na ochranu biodiverzity: ohrožené druhy dřevin, orchideje, Formica, Bombus, jasoň červenooký, vážky, rak, ohrožené a chráněné ryby a kruhoústí, sledování a ochrana obojživelníků, sledování a ochrana plazů, Alcedo, sledování a ochrana dravců a sov, sledování a ochrana netopýrů, obnova květnatých luk, krajové odrůdy ovocných dřevin. Koordinací se rozumí zajištění všech 15 podprogramů v jejich vzájemných vazbách, zajištění jejich odborné úrovně, propagace, zpracování výstupů. Program předpokládá koordinaci pro celé území ČR a vazbu na projekt Natura 2000; **B2**-Zabezpečení sítě stanic pro ohrožené a handicapované živočichy a záchraná centra CITES. Ve spolupráci s AOPK ČR koordinovat činnosti soustavy stanic, schopných přijímat, léčit, odborně ošetřovat, připravovat k vypuštění a vypouštět zraněná či jinak handicapovaná volně žijící zvířata. Pro vybrané skupiny živočichů zajistit fungování tzv. záchraných center CITES ve smyslu zákona č. 16/1997 Sb. Program předpokládá koordinaci pro celé území ČR; **B3**-Udržování genofondu zvláště chráněných rostlin a živočichů, záchrana krajových odrůd ovocných stromů a genofondu hospodářských, léčivých a okrasných rostlin a péče o památné stromy; **B4**-Spolupráce s obcemi a AOPK ČR při odstraňování migračních překážek pro živočichy, včetně úpravy starých říčních ramen (rybí přechody, přechody pro obojživelníky, lávky pro vydru apod.); **B5**-Spolupráce s obcemi a AOPK ČR při údržbě stávajících a tvorbě nových stanovišť (včetně prvků ÚSES) s vyšším stupněm ekologické stability v zájmu posílení biodiverzity rostlinných a živočišných druhů či ekosystémů v krajině, výsadba biokoridorů, protierozních pásů a větrolamů a interakční zeleně; **B6**-Obnova přírodě blízkých společenstev, včetně likvidace invazních druhů, a inventarizace a studium přirozené sukcese na hospodářsky nevyužívaných plochách včetně návrhu managementu takových ploch; **B7**-Ochrana biodiverzity ex situ (péče o cenné sbírky, propagace jejich významu) ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR; **B8**-Informační a osvětové programy pro zvyšování povědomí o významu ochrany a udržitelného využívání biologické rozmanitosti včetně biodiverzity lesních systémů; **B9**-Údržba a obnova lesních porostů s původní druhovou skladbou, údržba a obnova původních (místních) genotypů dřevin, ochrana a péče o biodiverzitu lesních ekosystémů v chráněných územích

Co podporuje

Dotace může být poskytnuta na úhradu mzdových nákladů, včetně odvodů zaměstnavatele, které jsou odměnou za realizaci schváleného projektu. Je žádoucí, aby konkrétní výše mzdy byla stanovena na úrovni, na níž je plat za srovnatelnou činnost vykonávanou v rozpočtové sféře, v níž je aplikován zákon č. 143/1992 Sb., v platném znění. Dotaci nelze poskytnout na mzdy funkcionářů NNO, pokud nejsou součástí realizovaného projektu.

Co nepodporuje

Nejsou podporovány výdaje spojené s vykonáváním civilní služby, k úhradě pohoštění, stravného, darů, cen a odměn při soutěžích, pojištění osob a majetku (netýká se sociálního a zdravotního pojištění), dálničních známek, nákladů spojených s podáním přihlášky do výběrového řízení nebo vypracováním závěrečné zprávy, výdajů spojených se zahraničními cestami. **Dále nesmí být finanční prostředky použity k** nákupu nemovitosti nebo pozemku, hrazení členských příspěvků za členství v jiných organizacích nebo na úhradu členských příspěvků střešním organizacím a nesmí být jimi hrazeny doklady znějící na cizí měnu. **NNO nesmí z dotace hradit investiční náklady.**(viz. www.stranky.mzp)

Koho podporuje

občanská sdružení založená podle § 6 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů; obecně prospěšné společnosti založené podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

URL programu

<http://www.env.cz>

Cílové skupiny programu

děti, mládež, pracovníci NNO, veřejná správa, veřejnost

Oblasti podpory

ostatní, životní prostředí

Projekty vedoucí ke snižování emisí skleníkových plynů, Projekty zvyšování energetické účinnosti vedoucí ke snižování emisí skleníkových plynů

Co podporuje

Okruhy podpory: **1. Projekty vedoucí ke snižování emisí skleníkových plynů.** Cílem podpory je realizace souborů opatření vedoucích k takovému zvýšení účinnosti ve výrobních a rozvodných zařízeních

energie, které zajistí odpovídající snížení emisí skleníkových plynů. Projekty budou **zaměřeny na**: - modernizaci zdrojů a rozvodů centrálního zásobování teplem se snížením emisí min. 1000 t CO₂ ekv. ročně, - výstavbu malých vodních elektráren se snížením emisí min. 200 t CO₂ ekv. ročně, - využití skládkových a důlních plynů se snížením emisí min. 1000 t CO₂ ekv. ročně, - výstavbu nebo rekonstrukci zdrojů na spalování biomasy se snížením emisí min. 600 t CO₂ ekv. ročně. **2. Projekty zvyšování energetické účinnosti vedoucí ke snižování emisí skleníkových plynů.** Cílem podpory je realizace souborů opatření vedoucích k takovému zvýšení účinnosti užití energie, které zajistí odpovídající snížení emisí skleníkových plynů. Projekty budou **zaměřeny na**: - zvýšení účinnosti užití energie v objektech veřejného sektoru a bytového fondu zejména vyšší tepelnou ochranou budov, moderními systémy regulace otopných soustav se snížením emisí min. 600 t CO₂ ekv. ročně, - zvýšení účinnosti užití energie v průmyslových zařízeních modernizací jejich energetických center, vyšší tepelnou ochranou provozních budov a využitím odpadního tepla z výrobních procesů se snížením emisí min. 2000 t CO₂ ekv. ročně. Součástí všech projektů může být instalace nových zařízení na využívání obnovitelných a druhotných zdrojů pro zajištění potřebného množství energie.

Koho podporuje

Podnikatelské subjekty, neziskové organizace, vysoké školy, obce, města a kraje.

URL programu

<http://www.ceacr.cz/>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO, veřejná správa, veřejnost

Oblasti podpory

životní prostředí

Udržitelný rozvoj na regionální úrovni E1-E8

Zaměření programu

E1-Místní akce k nápravě škod vzniklých povodněmi a ke zlepšování protipovodňové ochrany obcí; **E2**-Místní agendy 21- zapojování veřejnosti do přípravy a realizace strategických dokumentů rozvoje obce, regionu, kraje; **E3**-Veřejná kontrola stavu znečišťování ŽP v obci či mikroregionu, mapování nepovolených skládek a zdrojů znečištění, hluku, světelného znečištění apod.; **E4**-Budování lokálních informačních systémů o ŽP, osvěta a poradenství v obcích týkající se ochrany životního prostředí a přírody, provozování informačních center v obcích a mikroregionech; **E5**-Místní akce ke zlepšování kvality krajiny na lokální úrovni, péče o vodní zdroje, zlepšování prostředí v okolí vodních toků a nádrží pro jejich zpřístupnění a využití k rekreaci a vodní turistice, podpora tradičních environmentálně šetrných způsobů hospodaření v krajině, tvorba a rozvoj prvků životního prostředí v sídelních útvech; **E6**-Vyhledávání a návrhy na regeneraci devastovaných ploch se starými zátěžemi z průmyslových činností (brownfields); **E7**-Výstavba, opravy, údržba a provoz naučných stezek; **E8**-Zlepšování životního prostředí v interiérech (zejména škol a veřejných institucí) a v okolí veřejných budov

Co podporuje

Dotace může být poskytnuta na úhradu mzdových nákladů, včetně odvodů zaměstnavatele, které jsou odměnou za realizaci schváleného projektu. Je žádoucí, aby konkrétní výše mzdy byla stanovena na úrovni, na níž je plat za srovnatelnou činnost vykonávanou v rozpočtové sféře, v níž je aplikován zákon č. 143/1992 Sb., v platném znění. Dotaci nelze poskytnout na mzdy funkcionářů NNO, pokud nejsou součástí realizovaného projektu.

Co nepodporuje

Nejsou podporovány výdaje spojené s vykonáváním civilní služby, k úhradě pohoštění, stravného, darů, cen a odměn při soutěžích, pojištění osob a majetku (netýká se sociálního a zdravotního pojištění), dálničních známek, nákladů spojených s podáním přihlášky do výběrového řízení nebo vypracováním závěrečné zprávy, výdajů spojených se zahraničními cestami. **Dále nesmí být finanční prostředky použity k** nákupu nemovitosti nebo pozemku, hrazení členských příspěvků za členství v jiných organizacích nebo na úhradu členských příspěvků střešním organizacím a nesmí být jimi hrazeny doklady znějící na cizí měnu. **NNO nesmí z dotace hradit investiční náklady.**(viz. www stránky mžp)

Koho podporuje

občanská sdružení založená podle § 6 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů; obecně prospěšné společnosti založené podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

URL programu

<http://www.env.cz>

Cílové skupiny programu

děti, mládež, pracovníci NNO, veřejnost

Oblasti podpory
ostatní, životní prostředí

Výběrové řízení na podporu projektů předložených občanskými sdruženími a obecně prospěšnými společnostmi pro rok 2004

Zaměření programu

Program je vyhlašován v těchto oblastech: A. Ochrana přírody a krajiny; B. Zapojování veřejnosti do rozhodování v oblasti životního prostředí; C. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta; D. Udržitelný rozvoj na regionální úrovni. Popis vyhlášených programů k dispozici ZDE.

Koho podporuje

Občanská sdružení a obecně prospěšné společnosti. Každá z organizací výše uvedeného typu může přihlásit více projektů do všech programů.

URL programu

<http://www.env.cz>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO

Oblasti podpory

regionální/komunitní rozvoj, rozvoj neziskového sektoru, vzdělávání, životní prostředí

Zapojování veřejnosti do rozhodování v oblasti životního prostředí C1-C4

Zaměření programu

C1-Informační a osvětové programy k problematice zapojování veřejnosti do rozhodování v záležitostech životního prostředí; **C2-** Aktivní prosazování práva v životním prostředí a osvěta v této oblasti, zlepšování komunikace mezi orgány ochrany přírody a dotčenou veřejností při řešení konfliktů v ochraně přírody; **C3-**Zvyšování povědomosti veřejnosti o české legislativě, mezinárodních úmluvách a programech Evropských společenství; **C4-Zapojování veřejnosti do řešení konkrétních úkolů udržitelného rozvoje obcí, krajů (např.: hodnocení územních plánů obcí z hlediska dopadu na ŽP, zpracování studií únosnosti antropogenní zátěže území, stanovení cílů, požadavků a způsobů místní protipovodňové ochrany, vytvoření informačního přehledu o reg. zařízeních na znovuvyžití odpadu, zneškodňování odpadu a sběrných dvorech, řešení šetrného využívání přírodních zdrojů v místních podmínkách, atd.)**

Co podporuje

Dotace může být poskytnuta na úhradu mzdových nákladů, včetně odvodů zaměstnavatele, které jsou odměnou za realizaci schváleného projektu. Je žádoucí, aby konkrétní výše mzdy byla stanovena na úrovni, na níž je plat za srovnatelnou činnost vykonávanou v rozpočtové sféře, v níž je aplikován zákon č. 143/1992 Sb., v platném znění. Dotaci nelze poskytnout na mzdy funkcionářů NNO, pokud nejsou součástí realizovaného projektu.

Co nepodporuje

Nejsou podporovány výdaje spojené s vykonáváním civilní služby, k úhradě pohoštění, stravného, darů, cen a odměn při soutěžích, pojištění osob a majetku (netýká se sociálního a zdravotního pojištění), dálničních známek, nákladů spojených s podáním přihlášky do výběrového řízení nebo vypracováním závěrečné zprávy, výdajů spojených se zahraničními cestami. **Dále nesmí být finanční prostředky použity k** nákupu nemovitosti nebo pozemku, hrazení členských příspěvků za členství v jiných organizacích nebo na úhradu členských příspěvků střešním organizacím a nesmí být jimi hrazeny doklady znějící na cizí měnu. **NNO nesmí z dotace hradit investiční náklady.**(viz. www stránky mžp)

Koho podporuje

občanská sdružení založená podle § 6 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů; obecně prospěšné společnosti založené podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

URL programu

<http://www.env.cz>

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

ostatní, regionální/komunitní rozvoj, vzdělávání, životní prostředí

Život 2003 – 2004

Zaměření programu

Program ŽIVOT je finančním nástrojem pro oblast životního prostředí, který je zaměřen na podporu rozvoje, implementaci a aktualizaci komunitní environmentální politiky a legislativy. Program ŽIVOT je implementován po fázích, fáze třetí pokrývá období 2000 - 2004 a jej celkový rozpočet představuje 640 miliónů EUR. Program se sládá ze tří částí, v současnosti je pro ČR přístupná pouze část 1. ŽIVOT Životní prostředí - přispívá k: - rozvoji inovativních technik a metod, které umožňují: - integrovat environmentální aspekty do problematiky plánování a rozvoje využívání krajiny; - podpoře udržitelné řízení povrchu a povrchových vod; - minimalizaci dopadu průmyslových oblastí na životní prostředí; - recyklování odpadů všech druhů (techniky, distribuce, ...)atd.

Koho podporuje

Program ŽIVOT je otevřen všem fyzickým a právnickým osobám. Pro třetí krajiny (CEEC) je program ŽIVOT určen pro osoby nebo společnosti jakéhokoli statutu, které sídlí v akceptovatelných krajinách. Program ŽIVOT bude otevřen i středoevropským a východoevropským kandidátským krajinám v souladu s podpesanými asociačními smlouvami.

URL programu

<http://europa.eu.int>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO, veřejná správa, veřejnost

Oblasti podpory

životní prostředí

b) Podpora EVVO z domácích a zahraničních nadačních fondů

6. Otevřené grantové kolo

Zaměření programu

Témata projektů: Sociální služby; Životní prostředí; Vzdělávání a lidské zdroje; Kultura a umění; Volná témata.

Co podporuje

Projekty, které splňují následující kritéria: posilování a propojování vzájemné komunikace a spolupráce neziskového, institucionálního a soukromého sektoru; přispívání k řešení priorit identifikovaných na základě širší diskuse, případně zahrnutých v místních rozvojových a plánovacích procesech; vytváření a rozvoj nových veřejně prospěšných aktivit; získávání nových lidských zdrojů, dobrovolníků a zapojování veřejnosti; směřování k dlouhodobé organizační a finanční udržitelnosti projektu.

Koho podporuje

žádat mohou všechny typy neziskových organizací registrované v České republice: občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, účelová zařízení církví, veřejnoprávní instituce, rozpočtové a příspěvkové organizace, nadace a nadační fondy

URL programu

<http://www.komunitninadace.cz>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO, umělci, veřejná správa, veřejnost

Oblasti podpory

kultura, ostatní, rozvoj neziskového sektoru, sociální/zdravotní/humanitární, vzdělávání, životní prostředí

ACCESS 2000

Zaměření programu

1. Ochrana životního prostředí a socio-ekonomického rozvoje. 2. Podpůrné aktivity nevládních organizací operujících v sociálním sektoru. 3. Networking facility

Co podporuje

1. Zmírnění problémů v oblastech ochrany životního prostředí a socio-ekonomického rozvoje. 2. Podpůrné aktivity nevládních organizací operujících v sociálním sektoru. 3. Networking facility - Začlenění nevládních a neziskových organizací kandidátských zemí do programu činností a budování celoevropské sítě těchto organizací.

Koho podporuje

Žádat mohou NNO, které účtují v systému podvojného účetnictví, musí mít výroční zprávu (nebo

ekvivalentní dokument v případě, kdy výroční zprávu nevyžaduje zákon) a jsou zaregistrované v České republice.

Poznámka

Program ACCESS 2000 je financován ze zdrojů Evropské unie v rámci programu Phare, rozpočtová linie Phare 2000-02-01.

URL programu

http://www.nros.cz/index_msie.htm

Cílové skupiny programu

menšiny, pracovníci NNO, sociálně potřební, zdravotně handicapovaní

Oblasti podpory

rozvoj neziskového sektoru, sociální/zdravotní/humanitární, vzdělávání, životní prostředí

Akce 2 - Evropská dobrovolná služba

Zaměření programu

Program se specializuje na výměnu dobrovolníků. Zároveň je programem pro neformální výchovu a vzdělávání, otevřený všem mladým lidem bez nároku na předchozí kvalifikaci.

Co podporuje

cestovné, příspěvek na přípravu projektu, kapesné, náklady na pobyt, další odůvodněné náklady

Koho podporuje

Nestátní organizace, asociace, místní úřad, nezisková organizace se vztahem k místním občanským iniciativám

URL programu

<http://www.youth.cz/>

Cílové skupiny programu

děti, mládež, dobrovolníci

Oblasti podpory

kultura, ostatní, sociální/zdravotní/humanitární, volný čas, vzdělávání, životní prostředí

Akce 3 - Skupinové iniciativy mládeže

Zaměření programu

Projekty místního, regionálního, národního i evropského rozsahu, které vznikají z potřeby skupiny mladých lidí realizovat svůj nápad samostatně, případně za pomoci zkušenějšího poradce nebo pracovníka s mládeží.

Co podporuje

oživování a uchování místních tradic nebo památek; ochrana životního prostředí; účast mladých lidí na práci místních sdělovacích prostředků; kulturní aktivity (divadlo, tanec, hudba, výtvarné činnosti, apod.); antirasisticky zaměřené aktivity; informace pro mládež; integrace handicapované nebo ohrožené mládeže

Co nepodporuje

pracovní tábory, různá školení nebo kvalifikační kurzy, projekty vycházející z běžné školní výuky

Koho podporuje

Skupiny minimálně čtyř mladých lidí ze zemí zapojených do programu Mládež ve věku 15 až 25 let.

URL programu

<http://www.youth.cz/>

Cílové skupiny programu

děti, mládež

Oblasti podpory

kultura, lidská práva, ostatní, regionální/komunitní rozvoj, sociální/zdravotní/humanitární, volný čas, životní prostředí

Cena nadace Sasakawa Peace Foundation za životní prostředí v ČR (SEA 2002)

Zaměření programu

Cena vyhlášená v r. 2002 bude udělena za projekt netechnologického a nekomerčního charakteru realizovaný v r. 2001.

Co podporuje

Přihlášené projekty by měly splnit kritérium toho, že v roce 2001 napomohly změně v přístupu k ochraně

a tvorbě životního prostředí a byly uskutečněny v souladu s principy trvale udržitelného života. Důležitá je aktivní účast další neziskové organizace nebo veřejnosti

Koho podporuje

Žadatel může být kterákoliv nezisková nevládní organizace (dále jen organizace), registrovaná podle právních předpisů ČR, která do soutěže přihlásí jeden projekt splňující uvedená kritéria. Registrované základní články větších organizací mohou přihlásit své projekty samostatně.

Koho nepodporuje

Organizace oceněné v předešlém kole se nemohou přihlásit do letošního.

URL programu

<http://www.spf.org/>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO

Oblasti podpory

rozvoj neziskového sektoru, životní prostředí

Kraje působnosti

Česká republika

Ekologické zemědělství - propagace a osvěta

Zaměření programu

Nadace Partnerství Brno ve spolupráci s KEZ o.p.s.(Kontrola ekologického zemědělství) se sídlem v Chrudimi a svazem ekologických zemědělců PRO-BIO vyhlašuje druhý ročník grantového programu "**Ekologické zemědělství - propagace a osvěta**" - se zaměřením na **Propagaci, podporu prodeje biopotravin a osvětu tohoto způsobu hospodaření.**

Co podporuje

Program je vyhlášen v těchto oblastech: **A/ Obecná osvěta a propagace EZ.** a1/ Propagace celostátně jednotného označování biopotravin v souladu se zákonem a vyhláškou o EZ (soutěž Česká biopotravina roku 2003 proběhne v září 2003). a2/ Podpora pravidelného informování zainteresované veřejnosti v souladu s cíli tohoto grantového programu. a3/ Podpora informování veřejnosti v klíčových médiích v souladu s cíli tohoto programu. **B/ Propagační a reklamní aktivity ekozemědělců a jejich sdružení.** b1/ Podpora propagačních a reklamních aktivit v souvislosti se vznikem a rozvojem místních zpracovatelských a prodejních struktur ekozemědělců a jejich svazů s důrazem na nové výrobky a komodity. b2/ Podpora označování certifikovaných ekofarem, bioproduktů a biopotravin ve vazbě na regionální, svazové značky či zvýraznění místních tradic a specifik s důrazem na širší dopad a obecnou propagaci ideí EZ.

Koho podporuje

NNO (viz. podmínky ostatních grantových programů Nadace Partnerství) nebo odbytová družstva ekologických zemědělců.

URL programu

<http://www.nadacepartnerstvi.cz/>

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

životní prostředí

Energetické alternativy

Zaměření programu

Nadace Partnerství spolu s lucemburským ministerstvem životního prostředí vyhlašují program zaměřený na úspory energie, obnovitelné zdroje energie a snižování emisí CO₂.

Co podporuje

Realizace energetických úspor, při kterých dojde ke snížení emisí CO₂, **vzdělávací programy** zaměřené na úspory, obnovitelné zdroje a snižování emisí CO₂, **energetické audity veřejných budov** s následnou realizací úspor, **instalace a provoz obnovitelných zdrojů energie**, **propagace inovativních metod** financování energetických úspor, **konceptní programy** na využití obnovitelných zdrojů energie a úspor v malých regionech a obcích.

Koho podporuje

občanská sdružení, nadace, nadační fondy, místní samosprávu nebo obecně prospěšné společnosti

URL programu

<http://www.nadacepartnerstvi.cz/>

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

ostatní, vzdělávání, životní prostředí

Enhancing Mutual Exchange Between Japan and Central European Countries

Zaměření programu

Podpora výměnných programů s cílem podpořit vzájemné porozumění a posílit vazby mezi Japonskem a střední Evropou. Např.: tvorba občanské společnosti a NNO, ekoturistika a komunity, přechod východní Evropy k demokracii a tržní ekonomice a kulturní pluralita. Podpora bude také rozšířena na japonská studia v Japonsku, bude se uvažovat i o výměnách výzkumných pracovníků. To vše by mělo vést k lepšímu porozumění rozdílů hodnotových systémů a mělo by vytvořit více příležitostí dozvědět se o přístupech k řešení problémů jak v Japonsku tak ve střední Evropě.

Co nepodporuje

Nákup nemovitostí a fixních aktiv, stavby, subvence na režijní náklady, ziskové aktivity, čistě akademický výzkum, podpora v krizových situacích.

Koho podporuje

Vzdělávací nebo výzkumné instituce a NNO ve střední Evropě.

URL programu

<http://www.spf.org/scef/index.htm>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO, studenti, vědci, veřejnost

Oblasti podpory

kultura, ostatní, regionální/komunitní rozvoj, rozvoj neziskového sektoru, volný čas, vzdělávání, životní prostředí

Fond místního rozvoje

Zaměření programu

Podpora veřejně prospěšných projektů nevládních neziskových organizací, které usilují o zlepšení/zkvalitnění podmínek života v obcích, městech a regionech; prosazování zásad trvale udržitelného rozvoje (t.j. vyváženost ekonomických, sociálních, kulturních, společenských a ekologických hledisek); Vytváření prostoru pro účast občanů na rozhodování o věcech veřejných; Stimulování vzniku a rozvíjení partnerských vztahů mezi místními aktéry (tj. občany, NO, podnikateli a veřejnou správou) a vytváření příležitostí pro místní dárcovství; Rozvoj neziskových organizací prostřednictvím diverzifikace zdrojů a zkušeností z realizace projektů. Hlavní oblasti podpory z fondu místního rozvoje A. Místní rozvoj B. Místní plánovací procesy C. Místní dárcovství a filantropie D. Veřejná prostranství a centra měst a obcí E. Trvale udržitelná doprava

Co podporuje

Projekty se mohou týkat obnovy místních kulturních tradic, společenského života, posilování soudržnosti lidí s místem, kde žijí; vytváření podmínek pro místní podnikání, šetrné hospodářské využití krajiny; rozvoje cestovního ruchu a šetrné turistiky; zavádění principů Lokální Agendy 21. Podpora místních plánovacích procesů. Projekty týkající se mapování místního filantropického potenciálu, zviditelňování dobročinnosti jako běžné součásti života komunity; vytváření mechanismů pro probuzení místního dárcovství a nasměrování pomoci k neziskovým organizacím, dobročinným projektům; vytváření konkrétních příležitostí pro rozvoj dárcovství; oživení a využití veřejných prostranství; oživení a využití obecních prostor pro nekomerční kulturní a sociální aktivity; svépomocné obnovy a opravy drobných kulturních památek; propagaci, diskuse, prosazování trvale udržitelných způsobů dopravy v konkrétní lokalitě, zklidňování dopravy

Co nepodporuje

jednorázové akce, které nemají trvalejší vliv na cílovou skupinu; projekty bez vazby na určitou lokalitu; projekty zaměřené na přímé poskytování sociálních a zdravotních služeb; výstavbu a značení cyklostezek; projekty, u kterých odborné a technické řešení problému není spojeno s účastí veřejnosti; dlouhodobé projekty, v jejichž celkovém rozpočtu by maximální příspěvek z programu činil zanedbatelné procento nákladů; úhradu faktur od najatých firem na stavební a jiné úpravy nebo honoráře externích konzultantů, kteří analyzují místní problematiku bez účasti na jejím řešení

Koho podporuje

České nevládní neziskové organizace registrované jako občanská sdružení, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a účelová zařízení církví. Obec se může ucházet o grant prostřednictvím sdružení

obcí jehož je členem anebo prostřednictvím partnerské neziskové organizace.

Poznámka

grant může být poskytnut do výše 80% nákladů projektu, 20% nákladů musí pokrýt žadající organizace z jiných zdrojů; kromě mzdových a administrativních nákladů přímo souvisejících s projektem mohou organizace žádat o příspěvek na režii organizace do výše 10 % ze sumy požadované od Nadace VIA; obvyklé trvání realizace projektu je jeden rok

URL programu

<http://www.nadacevia.cz>

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

kultura, lidská práva, regionální/komunitní rozvoj, rozvoj neziskového sektoru, životní prostředí

Grantový program

Zaměření programu

Podpora projektů zaměřených na omezování negativních vlivů na životní prostředí.

Co podporuje

omezování negativních vlivů dopravy, těžby surovin, likvidace odpadů; snižování spotřeby energie z fosilních či jaderných paliv, využití obnovitelných zdrojů energie; snižování emisí škodlivých látek; vzdělávací programy, přednášky, výstavy a další akce propagující ochranu životního prostředí a životnímu prostředí přátelský životní styl

Koho podporuje

NNO a jednotlivci činní v oblasti ochrany životního prostředí

URL programu

<http://www.slunicko.ecn.cz>

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

životní prostředí

Grantový program 2003

Zaměření programu

Účelem nadace je podpora aktivit směřujících k ochraně životního prostředí a rozvoji trvale udržitelného životního stylu. Nadace SLUNÍČKO podporuje projekty nevládních neziskových organizací a jednotlivců činných v oblasti ochrany životního prostředí. Jde o projekty zaměřené na omezování negativních vlivů na životní prostředí, zejména na: -omezování negativních vlivů dopravy; snižování spotřeby energie z fosilních či jaderných paliv, využití obnovitelných zdrojů energie; -vzdělávací programy, přednášky, výstavy a další akce propagující dva výše uvedené body.

Co podporuje

V tomto grantovém kole bude nadace podporovat pouze **projekty s tematikou energie a dopravy**.

Koho podporuje

nevládní neziskové organizace a jednotlivce činné v oblasti ochrany životního prostředí

URL programu

<http://slunicko.ecn.cz/>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO, veřejnost

Oblasti podpory

životní prostředí

Grantový program Fordu na obnovu životního prostředí a kulturního dědictví

Zaměření programu

Grantový program společnosti Ford Motor Company navazuje na tradici Henryho Forda za obnovu životního prostředí a kulturního dědictví, která byla udělována již od roku 1983 s cílem podpořit kulturní a ekologické projekty v jednotlivých evropských zemích. Grantový program podpoří ty projekty, které již v předešlém roce probíhaly. Projekty v přípravné fázi nelze do soutěže přijmout.

Co podporuje

projekty za obnovu životního prostředí a kulturního dědictví

Koho podporuje

Grantový program je přístupný všem zainteresovaným subjektům bez ohledu na to, zda se jedná o jednotlivce či organizace

Oblasti podpory

kultura, životní prostředí

Make a Connection

Zaměření programu

Prostřednictvím práce mladých lidí na jejich vlastních projektech chce tento program: Nabídnout šanci k aktivní účasti mladých lidí na životě místních komunit, umožnit jim, iniciovali a realizovali pozitivní změny v prostředí, které je jim blízké. Rozvinout schopnosti a dovednosti (tzv. life skills) mladých lidí tak, aby jim v budoucnu umožnily lepšímu a snadnějšímu uplatnění na trhu práce. Zlepšit povědomí mladých lidí o dobrovolnictví a neziskových organizacích obecně a prostřednictvím dobrovolné práce na vlastních projektech rozvíjet jejich občanské hodnoty. Programem Make a Connection vyzývá skupiny mladých lidí ve věku 16 - 24 k předložení vlastních projektů. Tyto projekty by měly být zaměřeny na místní komunitu - na okolí, ve kterém mladí lidé žijí - a pro kterou by jejich projekt měl mít pozitivní přínos. Oblasti zaměření projektů mohou být různé: semináře, studentský parlament, umělecké dílny, ochotnická vystoupení, ekologické projekty, různé kulturní akce, workshopy. V základním kritériem však zůstává již zmíněná podmínka, aby navržený projekt měl pozitivní přínos pro komunitu ve které mladí lidé žijí. Mladí lidé by na svých projektech měli pracovat dobrovolně, tj. finančně podpořen bude jejich projekt ve smyslu nákladů, jejich práce bude však dobrovolná. Maximální částka grantu, který může být vítěznému projektu udělen, je stanovena na 50 000 Kč. Kromě finanční dotace chceme členové účastnícím se na podpořeném projektu nabídnout i určité "know-how" a to ve formě speciálních školení, které jim pomohou svůj projekt dobře vést a realizovat. Projekty budou realizovány mezi červnem a prosincem 2003.

Co nepodporuje

projekty přinášející užitek pouze jejich realizátorům, na úhradu osobních nákladů realizátorů, projekty jednorázového charakteru, projekty ideologicky nebo extremisticky zaměřené

Koho podporuje

mladé lidi ve věku 16-24 let, o grant na svůj projekt může žádat skupina nejméně 8 mladých lidí, z nichž alespoň jedna osoba musí být starší 18 let.

Poznámka

Program bude realizován v 5 krajích České republiky. V příslušných krajských městech bude tento program zastupovat vždy jedna partnerská nezisková organizace. Kontakt na tyto organizace získáte na www.makeaconnection.cz. Na programu bude rovněž participovat Nadace Terezy Maxové, která bude koordinátorem tohoto programu v rámci sítě dětských domovů.

URL programu

<http://www.makeaconnection.cz/>

Cílové skupiny programu

děti, mládež, studenti

Oblasti podpory

kultura, lidská práva, ostatní, regionální/komunitní rozvoj, volný čas, vzdělávání, životní prostředí

Metody komunitního rozvoje - školící program

Zaměření programu

Školící program Nadace Partnerství se zabývá rozšířením kapacity poradců s působností v oblasti rozvoje komunity, veřejných prostranství a participativního přístupu. Podporou konkrétních projektů chce nadace vedle podpory místních aktivit v praxi ověřit nové metody komunitního rozvoje, o jejichž uvedení a běžné využívání v našem prostředí usiluje.

Co podporuje

-konzultace a odbornou pomoc při přípravě a realizaci projektů zaměřených na oblast interpretace místního dědictví (až do výše 75 %); - konzultace a odbornou pomoc při přípravě a realizaci projektů zaměřených na oblast plánování v komunitě, kam spadají projekty upravující veřejná prostranství, posilující komunitní rozvoj a zapojující širokou místní veřejnost do projektu (až do výše 75 %); -realizaci úprav, které jsou výsledkem předchozího participativního procesu při přípravě projektu (až do výše 25 %)

Koho podporuje

Podpora je určena nevládním neziskovým organizacím realizujícím komunitní projekty za účasti a spolupráce široké veřejnosti, obcí a zájmových skupin. Podporu mohou obdržet také obce, které uplatňují

principy odpovídající nadcházejícím strukturálním fondům a spolupracují s místními neziskovými organizacemi, zájmovými spolky a místními podnikateli.

URL programu

<http://www.nadacepartnerstvi.cz>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO, veřejná správa, veřejnost

Oblasti podpory

regionální/komunitní rozvoj, rozvoj neziskového sektoru, vzdělávání, životní prostředí

Místo pro přírodu

Zaměření programu

Program "Místo pro přírodu" je otevřeným národním programem Českého svazu ochránců přírody, jeho cílem je iniciovat v České republice vznik pozemkových spolků. DO VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ JE MOŽNÉ PODÁVAT: A) **Pilotní projekty.** Výstupem projektu bude získání konkrétních práv k hodnotným pozemkům a následná akreditace pozemkového spolku. Součástí projektu může být i propagace záměru založení pozemkového spolku. Případné plánované tiskoviny musí být v projektu přesně specifikovány (typ tiskoviny, obsah, rozsah, provedení, účel, náklad, způsob distribuce). B) **Rozvojové projekty pozemkových spolků.** Rozvoj pozemkového spolku na další pozemky či lokality, ověření nových metod spolupráce a komunikace s vlastníky, certifikaci pozemků, propagaci činnosti pozemkového spolku.

Co podporuje

Projekty zaměřené na území se zájmy ochrany přírody (ZCHÚ, ÚSES, biotopy zvláště chráněných druhů).

Co nepodporuje

Výkupy nemovitostí, investiční náklady, na mzdové náklady (včetně dohod o provedení práce), výdaje spojené s vykonáváním civilní služby, výdaje na pohoštění, dary, ceny a odměny při soutěžích, náklady spojené se zahraničními cestami, úhradu dokladů vystavených v cizí měně, úhradu telefonních karet a hrazení členských příspěvků v jiných organizacích.

Koho podporuje

A) Řádně registrované organizační složky ČSOP, občanská sdružení obecně prospěšného charakteru, obecně prospěšné společnosti, které nebyly v uplynulých letech v rámci programu „Místo pro přírodu“ dosud podpořeny. B) Akreditované pozemkové spolky (žádost o akreditaci možno podat současně s projektem). Přednost budou mít ty organizace, které za sebou mají alespoň 3 roky péče o území a již zahájily jednání s vlastníky předmětných pozemků (doložitelné kopiemi smluv, protokoly z jednání apod.).

Koho nepodporuje

Organizace s dluhem vůči ÚVR ČSOP.

URL programu

<http://csop.ecn.cz>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO

Oblasti podpory

životní prostředí

Národní síť - Ekologické poradenství a osvěta veřejnosti - Modul 4.

Zaměření programu

Do nabídky mohou být zařazeny a) **jednorázové osvětové a poradenské akce** pro širokou veřejnost i významné skupiny veřejnosti: spotřebitelé, zahrádkáři apod., nikoli akce pořádané pro členy vlastní organizace; b) **Celoroční systematická poradenská činnost** zaměřená na širokou veřejnost.

Koho podporuje

občanská sdružení a jejich složky s právní subjektivitou; obecně prospěšné společnosti; členské organizace SSEV Pavičina a subjekty ČSOP

URL programu

<http://www.esc.cz/narodnisit>

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

vzdělávání, životní prostředí

Národní síť - Ekologické výukové programy - Modul 1.

Zaměření programu

Do nabídky mohou být zařazeny jednohodinové, vícehodinové až vícedenní ekologické výukové programy pro žáky prvního a druhého stupně základních škol, studenty středních škol a vyšších odborných škol, resp. děti z mateřských škol. Ekologické výukové programy (EVP) obsahově rozvíjejí a doplňují školní výuku o ekologický a environmentální rozměr. Probíhají zejména v terénu a ve střediscích ekologické výchovy, resp. přímo ve školách. Mezi používanými výukovými metodami převažují aktivní metody nad prostým výkladem: řešení problémových situací, terénní práce, simulace a simulační hry, řízené diskuse, tvořivé činnosti.

Koho podporuje

občanská sdružení a jejich složky s právní subjektivitou; obecně prospěšné společnosti; členské organizace SSEV Pavičina a subjekty ČSOP

Poznámka

V realizačním týmu minimálně jeden pracovník s pedagogickou způsobilostí (VŠ, resp. SŠ pedagogického zaměření či alespoň tři roky praxe s realizací EVP).

URL programu

<http://www.esc.cz/narodnisit>

Cílové skupiny programu

děti, mládež, studenti

Oblasti podpory

vzdělávání, životní prostředí

Národní síť - Spolupráce s fakultami vysokých škol - Modul 2.

Zaměření programu

Modul 2 zahrnuje: v části a) **systematickou spolupráci s fakultami a s vyššími odbornými školami** v oblasti EVVO (přednášky, semináře, cvičení, praxe a stáže studentů). Významnou charakteristikou je bezprostřední kontakt a obousměrná komunikace mezi lektorem a účastníky a dále výběr užívaných metod - převažují aktivní metody nad prostým výkladem (řešení problémových situací terénní práce, simulace a simulační hry, řízené diskuse, tvořivé činnosti). v části b) **vedení a oponenturu diplomových, ročníkových a jim obdobných prací.**

Koho podporuje

občanská sdružení a jejich složky s právní subjektivitou; obecně prospěšné společnosti; členské organizace SSEV Pavičina a subjekty ČSOP

URL programu

<http://www.esc.cz/narodnisit>

Cílové skupiny programu

děti, mládež, studenti

Oblasti podpory

vzdělávání, životní prostředí

Národní síť - Vzdělávání dospělých v oblasti EVVO - Modul 3.

Zaměření programu

Do nabídky mohou být zařazeny **vzdělávací akce v oblasti EVVO**: pro lektory, pracovníky CEV/SEV, vedoucí a instruktory kroužků a letních táborů, pedagogické pracovníky a další zájemce, kteří mohou zkušenosti získané na akcích předávat dále na další cílové skupiny. **Významnou charakteristikou** je bezprostřední kontakt a obousměrná komunikace mezi lektorem a účastníky a dále výběr užívaných metod - převažují aktivní metody nad prostým výkladem (řešení problémových situací terénní práce, simulace a simulační hry, řízené diskuse, tvořivé činnosti).

Co podporuje

Vzdělávací akce mohou proběhnout jako semináře, exkurse, workshopy, kvalifikační a rekvalifikační kurzy, školení.

Koho podporuje

občanská sdružení a jejich složky s právní subjektivitou; obecně prospěšné společnosti; členské organizace SSEV Pavičina a subjekty ČSOP

URL programu

<http://www.esc.cz/narodnisit>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO, učitelé
Oblasti podpory
vzdělávání, životní prostředí

Natura 2000

Zaměření programu

Cílem výběrového řízení je podpora lokálních a regionálních aktivit nevládních neziskových organizací zaměřených na osvětu místní veřejnosti, zejména vlastníků a uživatelů pozemků v místech budoucích chráněných územích dle systému NATURA 2000. **Cílem projektu bude vysvětlit místním obyvatelům význam navržených oblastí** (co a proč je zde nutné chránit) a dopad na obyvatelstvo (omezení, výhody, rozptýlení zažitých obav). Osvěta musí být na odborně vysoké úrovni, obsahově musí být konzultována s místně příslušnou správou CHKO.

Co podporuje

Projekty musí být realizovány v oblasti panonika nebo v lokalitách, kde jsou navrženy ptačí oblasti na dosud nechráněných územích a kde lze předpokládat, že bez odpovídající osvěty může nastat při prosazování ochrany v rámci systému NATURA 2000 konflikt s místní veřejností. Doporučuje se využít tradičních akcí pro veřejnost (není však podmínkou). **Projekt bude jasně vymezovat:** jakého území se přesně týká, na jakou cílovou skupinu lidí se zaměřuje (školy, místní obyvatelé, státní správa, ...) a jakým způsobem bude realizován (terénní exkurze, série přednášek, výstava, ...).

Koho podporuje

Řádně registrované organizační složky ČSOP, občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti.

URL programu

<http://csop.ecn.cz>

Cílové skupiny programu

děti, mládež, pracovníci NNO, studenti, učitelé, veřejnost

Oblasti podpory

regionální/komunitní rozvoj, volný čas, vzdělávání, životní prostředí

Ochrana zvířat

Zaměření programu

Činnost Nadace je zaměřena zejména na vzdělávání (široké veřejnosti, profesionálních i dobrovolných pracovníků a studentů), osvětu a šíření informací o ochraně a welfare zvířat. Nadace usiluje o zavedení humánní kontroly populace toulavých zvířat a v této oblasti také poskytuje podporu.

Koho podporuje

Spolupráce s domácími i zahraničními ochranářskými organizacemi, útulky, také s televizí a příslušnými vládními orgány.

Poznámka

Program rozděluje výnosy z částky přidělené z Nadačního investičního fondu.

URL programu

<http://www.ochranazvirat.cz>

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

ostatní, životní prostředí

Partnerství měst a občanů (Německo–polsko–český program na podporu občanských aktivit)

Zaměření programu

Program podporuje aktivity zaměřené na řešení místního problému, při kterém dochází k oboustrannému přenosu pozitivních zkušeností mezi německými a polskými respektive německými a českými neziskovými organizacemi. **Cílem programu je:** posílit partnerství mezi občanskými iniciativami z České republiky a Německa a motivovat je ke vzájemnému jednání a společným aktivitám; podpořit angažovanost lokálně působících organizací; posílit spolupráci mezi neziskovými organizacemi a místní správou v obou zemích. Nezisková organizace musí svůj projekt postavit na spolupráci s německou neziskovou organizací z města/obce, které má s městem/obcí, ve kterém sídlí a působí daná česká nezisková organizace, uzavřeno formální partnerství.

Co podporuje

Program je otevřený všem aktivitám neziskových organizací, které jsou postaveny na partnerství s německou neziskovou organizací z partnerského města/obce, při kterých dochází společným úsilím k řešení místního problému.

Co nepodporuje

Výměnné pobyty dětí a studentů, turistiku, jednorázové kulturní akce, vydávání publikací, investiční náklady.

Koho podporuje

Občanské sdružení, obecně prospěšná společnost, účelové zařízení církve.

Koho nepodporuje

Fyzické osoby, nadace, nadační fondy

URL programu

<http://www.neziskovky.cz>

Cílové skupiny programu

děti, mládež, dobrovolníci, pracovníci NNO, senioři, sociálně potřební, veřejnost, zdravotně handicapovaní

Oblasti podpory

kultura, lidská práva, ostatní, regionální/komunitní rozvoj, rozvoj neziskového sektoru, sociální/zdravotní/humanitární, volný čas, vzdělávání, životní prostředí

Projekty na 1. až 4. čtvrtletí roku 2004

Zaměření programu

Projekty mají podpořit sblížení a porozumění mezi Čechy a Němci, zvyšovat počet vzájemných setkání a umožnit spolupráci, zejména směřující do budoucna.

Koho podporuje

Žadatele, kteří projekt realizují společně s německým resp. českým partnerem (je-li předkladatel německý subjekt).

Koho nepodporuje

projekty s komerčním zaměřením a nefinancuje provozní náklady

Poznámka

Finanční podporu z Česko-německého fondu budoucnosti mohou obdržet žadatelé, kteří projekt realizují společně s německým resp. českým partnerem (při podání žádosti německou stranou).

URL programu

<http://www.fondbudoucnosti.cz/>

Cílové skupiny programu

děti, mládež, menšiny, sociálně potřební, studenti, učitelé, umělci, vědci, veřejnost, zdravotně handicapovaní

Oblasti podpory

kultura, ostatní, regionální/komunitní rozvoj, sociální/zdravotní/humanitární, vzdělávání, životní prostředí

Rozvoj regionálního a komunitního života

Zaměření programu

1) Podpora veřejně prospěšných projektů nevládních neziskových organizací, které usilují o zlepšení/zkvalitnění podmínek života v obcích, městech a regionech; 2) Prosazování zásad trvale udržitelného rozvoje (t.j. vyváženost ekonomických, sociálních, kulturních, společenských a ekologických hledisek); 3) Vytváření prostoru pro účast občanů na rozhodování o věcech veřejných; 4) Stimulování vzniku a rozvíjení partnerských vztahů mezi místními aktéry (tj. občany, NO, podnikateli a veřejnou správou) a vytváření příležitostí pro místní dárčovství; 5) Rozvoj neziskových organizací prostřednictvím diverzifikace zdrojů a zkušeností z realizace projektů.

Co podporuje

Hlavní oblasti podpory z tohoto programu jsou: 1) Místní rozvoj, 2) Místní plánovací procesy, 3) Místní dárčovství a filantropie, 4) Veřejná prostranství a centra měst a obcí, 5) Trvale udržitelná doprava

Co nepodporuje

jednorázové akce, které nemají trvalejší vliv na cílovou skupinu; projekty bez vazby na určitou lokalitu; projekty zaměřené na přímé poskytování sociálních a zdravotních služeb; výstavbu a značení cyklostezek; projekty, u kterých odborné a technické řešení problému není spojeno s účastí veřejnosti; dlouhodobé projekty, v jejichž celkovém rozpočtu by maximální příspěvek z programu činil zanedbatelné procento nákladů;

Koho podporuje

České nevládní neziskové organizace registrované jako občanská sdružení, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a účelová zařízení církví. O příspěvek z programu financovaného z prostředků NIF se mohou ucházet i obce a rozpočtové a příspěvkové organizace za podmínky, že samy vloží nejméně 50 % finančních prostředků na předmětný projekt.

Poznámka

Žádost o grant musí obsahovat: 1. Vyplněný formulář (1 originál + 5 kopií); 2. Popis projektu nepřesahující 5 stran (1 originál + 5 kopií); 3. Kopii statutu nebo stanov organizace, kopii dokladu o přidělení IČO (1 kopie); 4. Prohlášení partnerských organizací/osob o jejich realizačním a/nebo finančním podílu na projektu (1 originál), příp. doporučení k projektu a výroční zpráva organizace;

Program rozděluje výnosy z částky přidělené z Nadačního investičního fondu.

URL programu

<http://www.nadacevia.cz>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO, veřejná správa, veřejnost

Oblasti podpory

kultura, ochrana nemovitých památek, regionální/komunitní rozvoj, rozvoj neziskového sektoru, životní prostředí

Strom života

Zaměření programu

Kromě vysazování nových stromů a následné péče o ně usiluje program o zapojení širokého spektra lidí do přípravy projektů a hlavně vlastní výsadby. Jejím prostřednictvím chceme vybudovat vztah lidí k prostředí, ve kterém žijí.

Co podporuje

Podpora výsadby stromů neziskovými organizacemi a obcemi v krajině, ve městech i v horských oblastech.

Koho podporuje

příjemcem může být nezisková organizace, místní samospráva nebo obecně prospěšná společnost

Poznámka

Prostředky programu jsou získávány veřejnou sbírkou "Adoptujte strom!".

URL programu

http://www.nadacepartnerstvi.cz/cestina/granty_zadost.shtml#uz1

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

životní prostředí

Studentský grantový program

Zaměření programu

Studentský grantový program má za cíl: - **posílit zájem o témata udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí**; - **příspěk ke zkvalitnění studentských prací, po formální i obsahové stránce**; - **podpořit zájem o zpracování témat vztahujících se k regionu a problematice Jizerských hor**.

Koho podporuje

fyzické osoby - studenty všech typů středních a vysokých škol, popřípadě jejich učitele.

URL programu

<http://jizerky.ecn.cz>

Cílové skupiny programu

studenti, učitelé, veřejnost

Oblasti podpory

vzdělávání, životní prostředí

The Role of NGOs in Creating Civil Society

Zaměření programu

NNO ve stří. Evropě vyrostly z tzv. grass-roots aktivit, které byly vedeny lidmi, kteří hráli klíčovou roli v demokratickém hnutí. Tyto NNO si vypracovaly vlastní způsoby práce. Dá se říci, že vytvářejí model spolupráce NNO v občanské společnosti. Po NNO bude požadováno, aby lépe propojovaly své aktivity se

společenskými potřebami, a budou žádány o asistenci při tvorbě občanské společnosti. Pro naplnění těchto očekávání bude Fond poskytovat podporu činnostem NNO jako např. poskytování informací NNO, komunitní rozvoj, ochrana životního prostředí a formulování veřejné politiky.

Co nepodporuje

Nákup nemovitostí a fixních aktiv, stavby, subvence na režijní náklady, ziskové aktivity, čistě akademický výzkum, podpora v krizových situacích.

Koho podporuje

Vzdělávací nebo výzkumné instituce a NNO ve střední Evropě.

URL programu

<http://www.spf.org/scef/index.htm>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO, veřejnost

Oblasti podpory

regionální/komunitní rozvoj, rozvoj neziskového sektoru, životní prostředí

Úprava veřejných prostranství

Zaměření programu

Tento program je zaměřen na obnovu a úpravu zanedbaných veřejných prostranství na území města Plzně. Upřednostňovány budou projekty organizované z místní iniciativy (občanská sdružení, aktivní občané, atd.) Podporovány budou uskutečnitelné projekty se širokým dopadem na bezprostřední okolí, přínosné pro životní prostředí Plzně. K projektu je nutné předložit souhlas majitele pozemku s úpravou dotčeného veřejného prostranství.

URL programu

<http://www.cpkp.cz/nfzp>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO, veřejnost

Oblasti podpory

ostatní, regionální/komunitní rozvoj, životní prostředí

Veřejné parky a prostranství

Zaměření programu

program je zaměřen na výstavbu nebo obnovu veřejných prostranství, jakými jsou parky, hřiště či jiné veřejné plochy v obcích i ve městech, jeho specifikem je, že veřejná prostranství budují či upravují místní občanská sdružení ve spolupráci s místní samosprávou a především s aktivní účastí obyvatel jak v plánovacím procesu, tak při samotné výstavbě, cílem je tedy nejen zkrášlování okolí, ale hlavně vytváření sítě občanských vztahů a rozšiřování občanské participace na veřejném dění, součástí programu je jak udělování grantů, tak pomoc nadace realizátorům projektů jednak poskytováním konzultací, jednak vedením plánovacího procesu

URL programu

<http://www.nadacevia.cz/>

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

kultura, regionální/komunitní rozvoj, životní prostředí

Výběrové řízení na malé projekty

Zaměření programu

Zelený kruh a partnerské organizace z Německa pořádají další z cyklu česko-německých seminářů o organizačním rozvoji neziskových organizací. Cílem je: výměna informací s německými organizacemi, navázání pracovních kontaktů, příprava malých projektů.

Co podporuje

Do soutěže mohou být zařazeny projekty týkající se těchto okruhů: a) budování nebo rozvíjení fungující sítě českých a německých ekologických organizací; b) návrh/příprava projektu o bilaterální spolupráci; c) návrh nebo pokračování dlouhodobého rozvoje organizace/strategického rozvoje vlastního sdružení; d) projekty vztahující se k tématům semináře především k upevnování silných stránek organizace zjištěných ve SWOT analýze nebo k řešení slabých stránek organizace.

URL programu

<http://www.zelenykruh.cz>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO

Oblasti podpory

vzdělávání, životní prostředí

Vyhlášení grantového programu Nadace Veronica z prostředků NIF II

Zaměření programu

Nadace Veronica v souladu se svým posláním podporuje rozmanité formy šíření myšlenek šetrného vztahu k přírodě. Vyhláší otevřené grantové řízení v těchto oblastech: 1. Místní i regionální projekty na zachování přírodních a kulturních hodnot krajiny? zejména na Moravě a Slezsku - Osvěta a vzdělávání v kontextu ochrany přírody, krajiny a kulturního dědictví, využití umění pro ochranu přírody; - Místní projekty trvale udržitelného rozvoje, které mají potenciál stát se inspirací pro jiné komunity. - Rozvoj myšlenky péče o krajinu založené na účasti místních obyvatel, podpora konceptu pozemkových spolků a dalších inovativních metod ochrany přírody a krajiny. 2. Ekologická výchova - zde působí Nadace Veronica v celostátním měřítku. Cílem programu je podporovat budování vztahů k přírodě, zvyšovat povědomí lidí o jejich závislosti na přírodě a životním prostředí, posilovat ohleduplnost a odpovědnost člověka k přírodě, životnímu prostředí, vůči sobě i druhým. Podpora je směřována především malým a začínajícím organizacím a jednotlivcům, kteří se věnují ekologické výchově na místní úrovni, nejsou ještě dostatečně známí a zaběhnutí. Jejich možnosti získat nějaké finanční prostředky jsou vzhledem k jejich působnosti značně omezené. Jsou to lidé a organizace, kteří relativně "malé" peníze dovedou využít jako "velké". Podpora projektů především začínajících středisek ekologické výchovy a organizací věnujících se ekologické výchově. (Velikost příspěvku do 5 000,- Kč). Podpora jednotlivců, kteří se v regionech dlouhodobě věnují ekologické výchově. Nadační příspěvek je určen na vzdělání v oboru ekologické výchovy. (Velikost příspěvku do 2 000,- Kč). Podpora projektů, které využívají pozemky jako prostředku k bezprostřednímu kontaktu s přírodou (např. malá CHÚ, školní zahrady, drobné chovy apod.). (Velikost příspěvku do 5 000,-Kč).

Poznámka

Program rozděluje výnosy z částky přidělené z Nadačního investičního fondu.

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO

Oblasti podpory

vzdělávání, životní prostředí

Vzdělávání a osvěta v oblasti ochrany zvířat - Celostátní soutěž pro děti s názvem „Jak se žije pejskům ve městech?“

Zaměření programu

V rámci základního grantového programu chce Nadace na ochranu zvířat podpořit uspořádání celostátní soutěže pro děti zaměřené na problematiku soužití lidí a zvířat ve městech. Zvláště v poslední době se množí případy medializace konfliktního chování psů s nejhoršími následky právě u menších dětí. Cílem projektu je **výchova dětí ke kladnému vztahu k oblíbenému domácímu zvířeti – psu** a na základě poznání jeho přirozených projevů a potřeb výchova k odpovědnému vlastnictví a potřebné péči o psy. Současně se v rámci naplňování cíle projektu upozorní na problematiku opuštěných psů a nutnost trvalé identifikace všech psů.

Koho podporuje

občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti a veřejnoprávní instituce

Poznámka

Program rozděluje výnosy z částky přidělené z Nadačního investičního fondu.

URL programu

<http://www.ochranazvirat.cz>

Cílové skupiny programu

děti, mládež, studenti, učitelé

Oblasti podpory

ostatní, vzdělávání, životní prostředí

Vzdělávání a osvěta v oblasti ochrany zvířat - Literatura pro děti s tematikou „Poznej a chraň zvířata“

Zaměření programu

V rámci tohoto podprogramu chce Nadace na ochranu zvířat podpořit **vydávání kvalitní původní i překladové literatury určené pro děti a mládež základních škol** s uvedenou tematikou. Může jít o díla odborná, populárně-naučná i beletrii. Cílem je předkládat dětem poutavé zajímavé publikace, u nichž bude zajištěna garance odborné úrovně, na což se při současné záplavě vydávaných titulů příliš nehledí. Podmínkou udělení grantu bude poskytnutí části celkového nákladu publikací do dětských oddělení obecních a městských knihoven. Součástí žádosti o grant musí být zvolené dílo a krátká anotace. Po ukončení výběrového řízení budou díla vrácena.

Co nepodporuje

Projekty překračující stanovená kritéria.

Koho podporuje

občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy a veřejnoprávní instituce

Poznámka

Program rozděluje výnosy z částky přidělené z Nadačního investičního fondu.

URL programu

<http://www.ochranazvirat.cz>

Cílové skupiny programu

děti, mládež, studenti, učitelé

Oblasti podpory

ostatní, vzdělávání, životní prostředí

Vzdělávání a osvěta v oblasti ochrany zvířat - Zavedení výuky ochrany zvířat na základní školy

Zaměření programu

Nadace na ochranu zvířat ve spolupráci s britskou organizací Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals (RSPCA) vyhlašuje grantový program, jehož cílem je: **1.** příprava vzdělávacího programu a vyškolení týmu školitelů, kteří budou následně v rámci vzdělávání pedagogů (i na Pedagogických fakultách VŠ) školit učitele biologie a společenských nauk ze základních škol, s perspektivou postupného přechodu na samofinancování kurzu z účastnických poplatků. **2.** vytvoření manuálu pro pedagogy a pracovních pomůcek pro žáky, jako jsou pracovní listy, videokazety, příp. interaktivní počítačové hry apod.

Co nepodporuje

projekty překračující stanovená kritéria

Koho podporuje

občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, příspěvkové a rozpočtové organizace, veřejnoprávní instituce, vysoké školy a univerzity

Poznámka

Program rozděluje výnosy z částky přidělené z Nadačního investičního fondu.

URL programu

<http://www.ochranazvirat.cz>

Cílové skupiny programu

děti, mládež, studenti, učitelé

Oblasti podpory

ostatní, vzdělávání, životní prostředí

Základní grantový program

Zaměření programu

Cílem programu je podporovat místní i celonárodní ekologicky zaměřené občanské aktivity a jejich prostřednictvím zvyšovat účast občanů ve věcech veřejných.

Co podporuje

Původní, modelové, mezioborové a přeshraniční projekty se zaměřením na ochranu životního prostředí, lokální projekty ochrany životního prostředí neziskových organizací a místních samospráv, především v regionech s málo rozvinutým ekologickým hnutím a v oborech, které jsou na okraji pozornosti.

Co nepodporuje

projekty zaměřené výhradně na investiční výstavbu, jednorázové akce bez návaznosti na dlouhodobý program, vědecký výzkum, akce určené pouze pro členy jedné organizace, násilné akce

Koho podporuje

občanská sdružení, nadace, nadační fondy, místním samosprávy, obecně prospěšné společnosti

Poznámka

Program rozděluje výnosy z částky přidělené z Nadačního investičního fondu.

URL programu

<http://www.nadacepartnerstvi.cz>

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

životní prostředí

Zelené stezky – Greenways

Zaměření programu

Hlavní cíl programu je podporovat dlouhodobý rozvoj a péči o víceúčelové trasy a stezky, spojené s projekty Greenways (Greenways Praha-Vídeň, Greenways Moravské vinařské stezky a Greenways Krakow-Morava-Wien). Zelené stezky Greenways jsou trasy, komunikace nebo přírodní koridory, využívané v souladu s jejich ekologickou funkcí a potenciálem pro sport, turistiku a rekreaci. Přinášejí užitek v oblasti ochrany přírody a kulturního dědictví, zlepšují možnosti pro dopravu, rekreaci a turistiku, jsou výzvou k zdravějšímu životnímu stylu a udržitelnému využívání místních zdrojů. Zelené stezky vedou občany, zastupitele, úřady a podnikatele ke společnému plánování a zlepšování života v jejich obci a komunitě.

Co podporuje

Předpokladem pro úspěch žádosti o grant je spolupráce na místní úrovni, zapojení různých spolků, škol, místní samosprávy nebo podnikatelů a samozřejmě soulad projektu s posláním programu Zelené stezky Greenways.

Koho podporuje

Příjemcem grantu může být pouze občanské sdružení, nadační fond, místní samospráva nebo obecně prospěšná společnost.

URL programu

<http://www.nadacepartnerstvi.cz>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO, veřejná správa

Oblasti podpory

životní prostředí

c) Podpora EVVO z mezinárodních programů

Akční program EU na podporu neziskových organizací

Zaměření programu

Evropská unie vyhlašuje grantová řízení na podporu neziskových organizací, pracujících na mezinárodní úrovni s takovými projekty, které zahrnují alespoň 2-3 evropské země a týkají se prioritně tématu životního prostředí.

Koho podporuje

Finance budou poskytnuty jen těm neziskovým organizacím, které jsou nezávislé. Organizace musí být aktivní v ochraně životního prostředí. Organizace aktivní v ochraně zvířat mohou také participovat na tomto programu za předpokladu, že tyto aktivity slouží k tomu aby bylo dosaženo ochrany životního prostředí. Organizace musí existovat minimálně 2 roky, musí mít výroční zprávu a za poslední dva roky musí být ověřena účetní závěrka registrovaným auditorem.

URL programu

<http://www.europa.eu.int>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO, veřejnost

Oblasti podpory

životní prostředí

Call for Expression of Interest in the Field of Environment

Zaměření programu

Evropská komise - DG Životní prostředí vyzývá k vyjádření zájmu o poskytování služeb v obl. životního prostředí. Cílem této výzvy je vytvoření seznamu potenciálních poskytovatelů služeb, jako např. vypracování studií či poskytování služeb a technické pomoci v následujících oblastech: spolupráce v obl. ŽP s okolními zeměmi, komunikace a občanská společnost, udržitelný rozvoj, udržitelné zdroje, environment. kontrola, záležitosti týkající se více institucí, voda, moře, půda, zemědělství a rybnářství, příroda, biodiverzita a lesy, teritoriální rozměr, civilní obrana, kvalita a kontrola ovzduší, hluk, ekonomické analýzy, dopravní politika, biotechnologie/integrace zdraví, chemikálie, ochrana proti radiaci, environmentální projekty, implementace a prosazování práva, průmysl a implementace, klimatické změny, ozon, mezinárodní záležitosti, obchod a prostředí, rozvoj a globální diverzita, informační technologie, audit a hodnocení (technické a finanční). Seznam potenciálních dodavatelů bude platný po dobu 3 let, tj. do 31.1.2006.

URL programu

http://europa.eu.int/comm/environment/funding/intro_en.

Oblasti podpory

ostatní, životní prostředí

Kraje působnosti

Česká republika

Community Action Programme promoting European Environmental NGOs

Zaměření programu

Evropská komise zveřejnila výzvu pro předkládání projektů nevládních organizací do Akčního programu Evropských společenství pro rok 2004 - Community Action Programme promoting European Environmental NGOs. Tento program byl pro české NGOs dostupný poprvé v letošním roce a probíhat by měl každoročně až do roku 2006. Zaměřen je zejména na témata: omezování klimatických změn, ochrana přírody a biodiverzity, zdraví a životní prostředí, udržitelný management přírodních zdrojů a odpadů. **Pro rok 2004 je prioritní téma zdraví a životní prostředí.**

Koho podporuje

Účastnit se mohou pouze NGOs působící v evropském měřítku (samostatně nebo ve formě asociace) a projekty musí pokrývat nejméně 3 evropské země (ve spec. případech alespoň 2).

URL programu

<http://grants.ecn.cz>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO

Oblasti podpory

sociální/zdravotní/humanitární, životní prostředí

Finanční podpora evropským environmentálními organizacím

Zaměření programu

Program Evropské unie, který je určen organizacím primárně aktivním v oblasti ochrany životního prostředí. Podpora může být udělena nevládním organizacím (NGO), které svými aktivitami přispívají k rozvoji a implementaci komunitní environmentální politiky a její legislativy v jednotlivých regionech Evropy. Program též přispívá k posílení malých regionálních nebo místních sdružení aktivních v aplikaci "acquis communautaire" v souvislosti s ochranou životního prostředí a jeho soustavným rozvojem v místních oblastech. Prioritou Evropského společenství v tomto programu je také environmentální výchova, implementace a posílení environmentální legislativy EU.

Co podporuje

Podpora bude udělena v prioritních oblastech: - **Klimatické změny**, - **Příroda a biologická diverzita**, - **Zdraví a ochrana životního prostředí**, - **Zajištění trvalého managementu přírodních zdrojů a odpadů**

Koho podporuje

NGO žádající o podporu musí být: nezávislé, neziskové a aktivní na evropské úrovni, musejí mít sídlo v členské zemi EU, zemi kandidátské nebo na Kypru, v Turecku, Maltě či na balkáně.

URL programu

http://europa.eu.int/comm/environment/funding/intro_en.htm

Oblasti podpory

vzdělávání, životní prostředí

Hubert H. Humphrey Fellowship Program

Zaměření programu

Další rozšíření znalostí a odborných zkušeností pro zájemce uprostřed profesní dráhy, činných ve veřejném i soukromém sektoru. Program trvá deset měsíců; umožňuje studium na vybrané americké univerzitě, kam jsou účastníci programu umisťováni podle svého profesního zaměření, program však nevede k získání akademické hodnosti.

Co podporuje

Rozšíření znalostí a odborných zkušeností.

Koho podporuje

Vysokoškolské absolventy, kteří mají dobré řídicí a organizační schopnosti a odpovídající znalost angličtiny. Podmínkou je pětiletá praxe v oboru. Přednost mají uchazeči, kteří působí v řízení, nikoliv ve výzkumu či výrobě. Program se zaměřuje na podporu zájemců z neziskového sektoru a minoritních skupin obyvatelstva.

Koho nepodporuje

Ty, kteří během posledních sedmi let studovali rok a déle v USA či v posledních pěti letech v USA více než půl roku pobývali.

URL programu

<http://www.iie.org/pgms/hhh>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO

Oblasti podpory

ostatní, rozvoj neziskového sektoru, sociální/zdravotní/humanitární, vzdělávání, životní prostředí

Informační aktivity na téma Společné zemědělské politiky EU

Zaměření programu

Jedná se o pravidelně vyhlašovaný program EU na podporu informačních aktivit. Prioritami pro rok 2004 je reforma Společné zemědělské politiky a postavení evropského zemědělství v kontextu probíhajících jednání Světové obchodní organizace (WTO). Hlavními komunikačními kanály jsou elektronická média, tisk, internet, konference a semináře. Cílovou skupinou je veřejnost v členských zemích EU (včetně nových členů).

Koho podporuje

Projekty mohou předkládat zájemci z členských zemí EU. Nově přistupující země mohou vystupovat v roli partnerů.

URL programu

http://www.ngo-eu.cz/zobraz_finance.asp?id=90

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

vzdělávání, životní prostředí

Kooperativní grantový program (Supporting NGOs Within and Beyond CEE Borders)

Zaměření programu

Cílem tohoto programu je podpořit spolupráci NNO při řešení environmentálních problémů v zemích střední a východní Evropy a bývalého Sovětského svazu. Cílem je vytvořit řešení přeshraničních a regionálních (tj. týká se většího počtu států) environmentálních problémů. Projekty se musí zabývat přeshraničními a regionálními environmentálními problémy, přičemž se mohou zabývat jakýmkoliv tématem (tj. energie, ochrana přírody, vzdělávání, biodiverzita, trvale udržitelný rozvoj,...). Jedinou podmínkou je mezinárodní spolupráce a jsou preferovány projekty, ve kterých se využívá zkušeností dánských NNO. O podporu se mohou ucházet společné projekty nevládních organizací z alespoň dvou zemí střední a východní Evropy a zemí bývalého Sovětského svazu.

Koho podporuje

registrované NNO ze zemí střední Evropy (Česká republika, Estonsko, Maďarsko, Litva, Lotyšsko, Polsko, Slovensko, Slovinsko), ze zemí jihovýchodní Evropy (Albanie, Bosna, Bulharsko, Chorvatsko, Rumunsko, Jugoslavie, Makedonie) a z Arménie, Azerbajdžánu, Běloruska, Moldavie, Ruska, Ukrajiny a Gruzie

Poznámka

Regionální environmentální centrum (REC) vyhláší tento grantový program, který financuje Dánská agentura životního prostředí (DEPA)

URL programu

<http://www.reccr.cz/granty/granty.html>

Oblasti podpory

životní prostředí

LIFE programme

Zaměření programu

Financovány budou následující aktivity: Program LIFE Nature – snaha o zachování přirozeného prostředí fauny a flory Program LIFE Environment – příkladové projekty pro rozvoj nových a sjednocujících metod; rozvoj environmentální politiky na místní úrovni Program LIFE Third Countries – technická asistence při vytváření administrativních struktur v oblasti ŽP; rozvoj environmentální politiky a akčních programů v zemích Středomoří a Pobaltí Program LIFE Nature Co-op–výměna zkušeností v rámci projektů LIFE Nature

Koho podporuje

Výzva je určena orgánům veřejné správy a místní samosprávy, agenturám, profesním organizacím, odborům, firmám, malým a středním podnikům, výzkumným centřům, školám a univerzitám ze členských zemí EU, přistupujících zemí, států středomořské oblasti a Rumunska.

URL programu

http://www.ngo-eu.cz/zobraz_finance.asp?id=64

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO, učitelé, vědci, veřejná správa, veřejnost

Oblasti podpory

životní prostředí

Multinárodní program PHARE - rozvoj spolupráce s environmentálními NNO z přistupujících zemí EU

Zaměření programu

Cílem programu je zejména rozvíjet potenciál environmentálních NNO prostřednictvím vzájemné výměny informací a zkušeností mezi nimi. Hlavním příjemcem by měla být NNO působící ve střední/východní Evropě; jejím(i) partnerem/y pak organizace některé z 15ti členských zemí EU. Projekty by měly být realizovány především prostřednictvím výměnných programů a sdružujících aktivit; jejich délka by neměla přesáhnout 12 měsíců. Výzva je určena organizacím, které mají vážný zájem a potřebu externí pomoci. Netýká se NNO, které již přijímají rozsáhlejší pomoc od některé z organizací patnáctky zemí EU.

Co podporuje

Financovanými aktivitami bude rozvoj spolupráce s místními orgány a ministerstvy životního prostředí, projektový management, fundraising, komunikace s veřejností, motivace dobrovolníků a další.

Koho nepodporuje

NNO, které již přijímají rozsáhlejší pomoc od některé z organizací patnáctky zemí EU.

URL programu

http://www.ngo-eu.cz/zobraz_finance.asp?id=59

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO

Oblasti podpory

ostatní, regionální/komunitní rozvoj, rozvoj neziskového sektoru, vzdělávání, životní prostředí

Nárůst kapacity neziskových organizací v oblasti životního prostředí

Zaměření programu

Cílem programu je podpořit a zdokonalit fungování NNO se zemí podpory PHARE (v oblasti životního prostředí) skrze výměny informací, twinning a poradenství s funkčními organizacemi EU. Program se zaměřuje na tyto oblasti: - working with industry, - attracting funds, - collaboration with sectoral and environmental ministries, - project management, - communication to the public, - motivating of volunteers.

Koho podporuje

nevládní neziskové organizace působící na pole životního prostředí, NNO ze zemí podpory PHARE

URL programu

<http://europa.eu.int>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO

Oblasti podpory

rozvoj neziskového sektoru, životní prostředí

Program CAFE - čisté ovzduší pro Evropu (Clean Air For Europe)

Zaměření programu

Cílem výzkumu bude analyzovat náklady, přínosy a dopady rozdílných přístupů ve snaze zlepšit kvalitu ovzduší v rozšířené EU a vytvořit studii pro budoucí podobu evropské environmentální politiky.

Koho podporuje

Výzva je určena orgánům státní správy, agenturám, obchodním komorám, sdružením, odborům, profesním organizacím, výzkumným centrům a malým a středním podnikům ze členských států EU či kandidátských zemí.

URL programu

http://www.ngo-eu.cz/zobraz_finance.asp?id=39

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO, vědci, veřejná správa, veřejnost

Oblasti podpory

životní prostředí

Program malých grantů

Zaměření programu

Podpora místních projektů v oblasti životního prostředí pro nevládní neziskové organizace. Nevládní neziskové organizace z České republiky mohou předkládat žádosti o podporu společně s návrhy projektů ve dvou tématických oblastech: **1) Hospodaření s odpady** (návrh aktivit - osvěta, informování veřejnosti, zapojení veřejnosti alternativní možnosti a způsoby při nakládání s odpady, podpora separace a recyklace odpadů podpora prevence vzniku odpadů a čistší produkce). **2) Územní plánování pro udržitelný rozvoj** (návrh aktivit - osvěta, informování veřejnosti modelové projekty realizace plánování v komunitách, regulace nekontrolovaného růstu měst, stanovení a uplatnění indikátorů pro udržitelný rozvoj obcí a měst, udržitelná dopravní řešení, protipovodňové plány a ochrana vod, krajinné plánování, posuzování dopadů plánů na životní prostředí)

Co podporuje

místní projekty v oblasti životního prostředí

Koho podporuje

nevládní neziskové organizace

Poznámka

Výběrové řízení proběhne ve dvou grantových kolech. 1. grantové kolo pro tématickou oblast hospodaření s odpady. 2. grantové kolo pro tématickou oblast územní plánování pro udržitelný rozvoj. Tento program je finančně podpořen Dánskou agenturou ochrany životního prostředí (DEPA), pobočkou pro východní a střední Evropu (DANCEE).

URL programu

<http://www.reccr.cz/granty/male.html>

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

regionální/komunitní rozvoj, životní prostředí

Program na podporu životního prostředí pro kandidátské země EU

Zaměření programu

Projekty musí být konzistentní s cíly akčního plánu Velké Británie pro kandidátské země a s cílem DEFRA pro mezinárodní trvale udržitelný rozvoj.

Co podporuje

1. malá podpora adresovaná přímo na ekologické problémy; **2.** podpora dlouhodobého řízení a šetrného používání přírodních zdrojů; **3.** ochrana veřejných zájmů v souvislosti s dopady ekologie na zdraví; **4.** ochrana nebo zlepšování životního prostředí; **5.** zvýšení povědomí a podpora otevřené výměny informací

a rozšiřování informací v oblasti ekologie a trvale udržitelného rozvoje; 6. zapojení veřejnosti při přijímání rozhodnutí. Toto není kompletní seznam, přijímány jsou i jiné podněty.

Co nepodporuje

Výzkumné projekty.

URL programu

<http://www.defra.gov.uk>

Cílové skupiny programu

veřejnost

Oblasti podpory

životní prostředí

Small Projects

Zaměření programu

Program poskytuje finanční zdroje na aktivity v následujících oblastech: 1/kulturní spolupráce 2/vědecká výměna a výzkum 3/vzdělávání 4/výměny mezi mladými lidmi 5/přeshraniční spolupráce

Co podporuje

zejména náklady na tisk pozvánek, programů a jejich distribuci; tisk periodických a neperiodických publikací, publikování výstupů z mezinárodních konferencí; registrační poplatky za účast na konferencích, seminářích, výstavách a dalších akcích; platy umělců a jiných lidí vystupujících na projektu; příspěvky na ceny a odměny; pronájem prostor včetně poplatků za osvětlení, ozvučení apod. náklady; náhrada nákladů s dopravou a ubytováním účastníků; humanitární pomoc

Co nepodporuje

investice, vlastní nepřímé náklady (elektřina, telefon, aatd.), nájem vlastních kanceláří a prostor, platy zaměstnanců.

Koho podporuje

pravnické a fyzické osoby ze zemí Visegrádské čtyřky (ČR, Slovensko, Polsko, Maďarsko)

URL programu

<http://www.visegradfund.org>

Cílové skupiny programu

děti, mládež, studenti, vědci, veřejnost

Oblasti podpory

kultura, regionální/komunitní rozvoj, sociální/zdravotní/humanitární, vzdělávání, životní prostředí

Social Transformation (Matra) Programme

Zaměření programu

Granty na projekty ve stř. a vých. Evropě. Cílem je podpora procesu společenské transformace směrem k budování pluralitních, demokratických států a k rozvoji právní společnosti. Program podporuje aktivity, které stimulují procesy změn ve státech, v jeho institucích, v občanských organizacích a podporuje jejich vzájemné vztahy. The Matra Projects Programme se zaměřuje na 2 oblasti: veřejnost a vládu. Pro udělení grantu je důležité, zda a jak zmíněné činnosti ovlivní pozici jednotlivců a vlády a jejich vzájemné vztahy. U veřejnosti se klade důraz na rozvoj občanské společnosti. Co se týče vlády, cílem je zdokonalení jejího fungování, podpora demokracie, veřejné správy a sociální politiky, zlepšení průhlednosti vládních akcí a přístupnosti vládních úřadů, jakož i posílení ústavnosti. Projekty se mohou realizovat ve více než 1 zemi najednou. Informace a formulář na <http://juhan.ell.ee>.

Co podporuje

Projekty by měly směřovat k přenosu znalostí a zkušeností a to prostřednictvím technické asistence, konzultací a tréninků. Hlavními tématy jsou: legislativa, veřejná správa, řád a policie, životní prostředí a NNO, posilování environmentálních úřadů, bydlení, vzdělávání, poskytování informací a média, umění, sociální služby, zdravotnictví, práce a sociální politika, lidská práva a menšiny. Projekty mohou trvat až 3 roky. Aktivity by měly probíhat v zemích stř. a vých. Evropy.

Co nepodporuje

dodávku zboží a materiálu; - budování infrastruktury nebo další stavební aktivity; jednorázové výměny, události konference; stipendia, studia nebo čistě akademické projekty; humanitární pomoc.

Koho podporuje

O grant mohou žádat NNO založené v Holandsku, místní a částečně vládní úřady, vzdělávací instituce, firmy, konzultanti. Dále mezinárodní NNO vč. těch, které nejsou založeny v Holandsku. Přihlášku může podat pouze práv. osoba.

URL programu

<http://www.minbuza.nl>

Cílové skupiny programu

veřejná správa, veřejnost

Oblasti podpory

lidská práva, ostatní, regionální/komunitní rozvoj, rozvoj neziskového sektoru, sociální/zdravotní/humanitární, životní prostředí

Standard Projects

Zaměření programu

Podle schváleného rozpočtu a disponibilních zdrojů jsou finanční zdroje Fondu používány na podporu činností v oblastech: 1/kulturní spolupráce, 2/vědecké výměny a výzkum, 3/školství, 4/výměny mladých lidí, 5/přeshraniční spolupráce.

Co podporuje

Především: vydávání pozvánek a programů a jejich distribuci, vydávání periodik a neperiodických publikací, vydávání brožur z mezinárodních konferencí, registrační poplatky účastníků výstav, symposií, seminářů, diskusí, konferencí a jiných akcí, jakož i na úhradu nákladů spojených s organizací výstav, symposií, seminářů, diskusí, konferencí a jiných akcí, honorářů umělců a jiných profesionálních účastníků (aktivních účastníků) projektů, příspěvky na odměny a ceny, nájem místností, včetně jejich osvětlení, akustického vybavení a dalších technických zařízení, úhradu nákladů na dopravu a ubytování účastníků a poskytnutí přiměřeného stravování účastníků akcí, humanitární pomoc.

Co nepodporuje

Pacení kapitálových investic, placení vlastních nepřímých nákladů (účty za elektřinu, plyn, telefon a diety, atd.), placení nájmu vlastních místností, placení mezd, finanční odměny zaměstnanců a asistentů v pracovním poměru na plný či částečný úvazek, cestovní diety.

Koho podporuje

Právníké a fyzické osoby ze zemí Visegrádské čtyřky (ČR, Slovensko, Polsko, Maďarsko)

URL programu

<http://www.visegradfund.org>

Cílové skupiny programu

děti, mládež, studenti, umělci, vědci, veřejnost

Oblasti podpory

kultura, ostatní, regionální/komunitní rozvoj, sociální/zdravotní/humanitární, vzdělávání, životní prostředí

Stáže pro mladé ochránce životního prostředí

Zaměření programu

Regionální environmentální centrum pro země střední a východní Evropy (REC Maďarsko) organizuje stáže pro mladé ochránce životního prostředí ze zemí střední a východní Evropy a zemí bývalého Sovětského svazu. Program, který existuje již od roku 1993, je zaměřen na získání praktických dovedností důležitých pro chod nevládní neziskové ekologické organizace. Základní podmínky pro získání stáže je zájem o problematiku životního prostředí v regionu střední a východní Evropy, aktivní práce v ekologické nevládní organizaci, věk 20 až 30 let, dobrá znalost angličtiny psané i mluvené, občanství v jedné z účastnických zemí. Čtyřtýdenní program logicky provázaných seminářů, přednášek a dalších aktivit, zaměřených na zvláštní potřeby regionu, nevládních organizací a jejich členů, zahrnující: vedení vlastních projektů, řízení nevládní organizace (NNO), strategické plánování, příprava kampaní, práce s médiem a komunikační schopnosti, fundraising, zapojování veřejnosti, podnikatelské plány pro NNO, nevládní organizace a občanská společnost, nové přístupy v řešení problémů životního prostředí, problematika přístupu k EU. Účastníci stáže mají přístup ke všem zdrojům REC a možnost pracovat na projektech pro svou vlastní organizaci nebo spolupracovat na projektech s týmy z REC. Účastníci stráví čtyři týdny v ústředí REC v Szentendre v Maďarsku (nedaleko Budapešti). REC kryje veškeré náklady účasti.

Co podporuje

stáže pro mladé ochránce životního prostředí v ústředí REC v Szentendre v Maďarsku (nedaleko Budapešti). REC kryje veškeré náklady účasti.

Koho podporuje

mladé ochránce životního prostředí ze zemí střední a východní Evropy a zemí bývalého Sovětského svazu (věk 20-30let)

URL programu

<http://www.reccr.cz>

Cílové skupiny programu

pracovníci NNO
Oblasti podpory
rozvoj neziskového sektoru, životní prostředí

Akční plán Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice na léta 2004 až 2006

(součást implementace Směrnice č. 90/313/EHS, o svobodě přístupu k informacím o životním prostředí, která byla nahrazena Směrnicí č. 4/2003)

- I. Průřezová opatření
- II. Vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech, úředníků v územních samosprávných celcích a volených členů zastupitelstev
- III. Děti, mládež, pedagogičtí a odborní pracovníci
- IV. Podniková a terciární sféra
- V. Informace, osvěta a poradenství pro veřejnost
- VI. Personální a finanční zabezpečení Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice na léta 2004 až 2006
- VII. Doporučení

I. Průřezová opatření

1. Využívat stálou meziresortní pracovní skupinu při Ministerstvu životního prostředí jako konzultačního orgánu pro koordinaci, průběžnou kontrolu a aktualizaci Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice (dále jen „SP EVVO ČR“). Meziresortní pracovní skupina je navržena, jmenována a řízena ministrem životního prostředí.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí

Spolupráce: členové vlády a vedoucí ostatních ústředních správních úřadů

2. Každoročně vyhodnocovat plnění úkolů Akčního plánu SP EVVO ČR, včetně efektivity opatření, jako zvláštní součást Zprávy o stavu životního prostředí a dále průběžně u jednotlivých opatření v souladu se stanovenými termíny plnění.

Termín: vždy k 30. září za uplynulý kalendářní rok každoročně, tj. do konce září následujícího roku

Odpovídá: ministr životního prostředí

Spolupráce: ministři příslušných ministerstev^{*)}

Doporučení: spolupracovat při vyhodnocení plnění Akčního plánu SP EVVO ČR s Asociací krajů, Svazem měst a obcí ČR, univerzitami, vysokými školami, nestátními neziskovými organizacemi.

3. Podporovat regionální a místní systémy EVVO

- a) tvorbu regionálních a místních koncepcí EVVO,
- b) realizaci regionálních a místních systémů EVVO,
- c) nabízet metodickou pomoc,
- d) podporovat informovanost a spolupráci krajů, měst a obcí.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí a ministryně školství, mládeže a tělovýchovy¹⁾

Spolupráce: ministři příslušných ministerstev, hejtmani¹⁾, primátor hl.m. Prahy, primátoři a starostové měst a obcí²⁾.

¹⁾ § 13 odst. 1, 2 a 3a) zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb., dále § 77a, odst. 3, písm. u) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a § 16 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

²⁾ § 2 odst. 2 a § 66 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

4. Rozpracovat ve své působnosti úkoly Akčního plánu na léta 2004 - 2006 SP EVVO ČR na úrovni ústředních správních úřadů a územních samosprávných celků.

Termín: do 30. června 2004

Odpovídá: členové vlády, vedoucí ostatních ústředních správních úřadů

Spolupráce: hejtmani¹⁾, primátor hl.m. Prahy, primátoři a starostové měst a obcí²⁾

¹⁾ § 13 odst. 1, 2 a 3a) zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb., dále § 77a, odst. 3, písm. u) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a § 16 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

²⁾ § 2 odst. 2 a § 66 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

5. Při tvorbě legislativy zohledňovat aspekty udržitelného rozvoje.

Termín: trvale

Odpovídá: členové vlády a vedoucí ostatních ústředních správních úřadů

Spolupráce: ostatní předkladatelé návrhů právních předpisů

6. Vytvářet podmínky pro možnou účast veřejnosti ve všech řízeních, týkajících se ochrany životního prostředí a při přípravě nových nebo novelizovaných zákonů, politik, rozpočtů a koncepcí a zajistit informovanost veřejnosti v souladu se zákonem č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb., a v souladu s mezinárodními smlouvami a dohodami.

Termín: trvale

Odpovídá: členové vlády a vedoucí ostatních ústředních správních úřadů

Spolupráce: ostatní předkladatelé návrhů právních předpisů

7. Vypracovat a schválit koncepce EVVO pro národní parky a správy chráněných krajinných oblastí v podobě materiálů, které respektují SP EVVO v ČR (včetně Akčního plánu) a jednotlivé krajské koncepce EVVO.

Termín: 30. červen 2004

Odpovídá: ředitelé správ národních parků, ředitel Správy chráněných krajinných oblastí České republiky (dále jen „Správa CHKO ČR“)

Spolupráce: ministr životního prostředí, ředitel Českého ekologického ústavu

8. Zohledňovat cíle SP EVVO ČR při tvorbě a realizaci ostatních národních a nadnárodních programů.

Termín: trvale

Odpovídá: členové vlády a vedoucí ostatních ústředních správních úřadů

Spolupráce: hejtmani¹⁾, primátor hl.m. Prahy²⁾

¹⁾ § 13 odst. 1, 2 a 3a) zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb., dále § 77a, odst. 3, písm. u) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a § 16 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

²⁾ § 2 odst. 2 a § 66 zákona č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů)

9. Monitorovat a cíleně podporovat společný program MŽP A MŠMT pro rozvoj center a středisek ekologické (environmentální) výchovy s cílem stabilizovat síť těchto zařízení v každém kraji a regionu. Pro činnost center a středisek ekologické (environmentální) výchovy jsou hlavními partnery představitelé veřejné správy, v jejichž regionu služby poskytují.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy

Spolupráce: Státní fond životního prostředí České republiky (dále jen „SFŽP ČR“) a jiné státní fondy, orgány kraje v přenesené působnosti

II. Vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech, úředníků územních samosprávných celků a volených členů zastupitelstev

10. Koordinovat vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech (s výjimkou zaměstnanců, kteří vykonávají práce technického a obslužného charakteru) v problematice životního prostředí a udržitelného rozvoje s využitím vzdělávacích programů garantovaných a průběžně aktualizovaných MŽP.

Termín: v průběhu let 2004-2005 a dále trvale

Odpovídá: vedoucí Úřadu vlády ČR

11. Zabezpečovat environmentální vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech (s výjimkou zaměstnanců, kteří vykonávají práce technického a obslužného charakteru) prostřednictvím nabídky Institutu státní správy s využitím vzdělávacích programů garantovaných a průběžně aktualizovaných MŽP.

Termín: v průběhu let 2004-2005 a dále trvale

Odpovídá: vedoucí Úřadu vlády ČR

12. Zabezpečovat environmentální vzdělávání zaměstnanců v územních samosprávných úřadech (s výjimkou zaměstnanců, kteří vykonávají práce technického a obslužného charakteru) v problematice životního prostředí a udržitelného rozvoje, a to v souladu se systémem vzdělávání úředníků územních samosprávných celků³⁾, a s využitím vzdělávacích programů garantovaných a průběžně aktualizovaných ve spolupráci s MŽP.

³⁾ § 20 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů

Termín: v průběhu let 2004-2005 a dále trvale

Odpovídá: ministr vnitra

13. Podporovat výzkumné projekty, jejichž výsledky v praxi usnadní a zefektivní realizaci SP EVVO ČR nebo jeho cílů. Zaměřit se zejména na oblasti, v nichž je úroveň environmentálního povědomí nízká a přitom jejich výkon významně ovlivňuje budoucí i současný stav životního prostředí.

Termín: trvale

Odpovídá: ministři příslušných ministerstev^{*)}

Spolupráce: podřízené správní úřady, odborné ústavy a instituce příslušných ministerstev a jednotliví odborníci

14. Stabilizovat a metodicky podporovat funkční síť pracovníků veřejné správy pověřených odpovědností za EVVO.

Termín: 31. prosinec 2004

Odpovídá: členové vlády, vedoucí ostatních ústředních správních úřadů, hejtmani¹⁾ a primátor hl.m. Prahy

¹⁾ § 13 odst. 1, 2 a 3a) zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb., dále § 77a, odst. 3, písm. u) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a § 16 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Spolupráce: ministr životního prostředí (metodická podpora), příslušná ministerstva^{*)} a jejich podřízené správní úřady a odborné ústavy a instituce, primátoři a starostové měst a obcí²⁾

²⁾ § 2 odst. 2 a § 66 zákona č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ,ve znění pozdějších předpisů

15. V oblasti efektivní práce s veřejností, vzdělávání a osvěty vytvořit systém vzdělávání pro zaměstnance a pracovníky institucí v resortu MŽP, jejichž součástí činnosti je práce s veřejností (prioritně např. správy velkoplošných chráněných území, územní orgány, které budou projednávat systém Natura 2000 atp.).

Termín: do 31. prosince 2004

Odpovídá: ministr životního prostředí

Spolupráce: ředitelé: správ národních parků, Správy CHKO ČR, SFŽP ČR, Českého hydrometeorologického ústavu, Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, České geologické služby, České geologické služby - Geofondu, Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky, České inspekce životního prostředí, Výzkumného ústavu vodohospodářského Tomáše G. Masaryka, Českého ekologického ústavu

16. Při vytváření vzdělávacích programů všech typů zaměřených na environmentální oblast využívat informační a komunikační technologie.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, ministr informatiky, ministr vnitra a vedoucí Úřadu vlády ČR

Spolupráce: ministři příslušných ministerstev^{*)}

III. Děti, mládež, pedagogičtí a odborní pracovníci

17. Cíleně podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků pro oblast environmentálního vzdělávání, výchovy, osvěty a udržitelného rozvoje. Využít k tomu např. Rozvojové programy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Termín: trvale

Odpovídá: ministryně školství, mládeže a tělovýchovy

Spolupráce: podřízené správní úřady MŠMT

Doporučení spolupráce: děkani vysokých škol

18. Zohlednit EVVO v připravovaném profilu absolventa VŠ studijních programů pro přípravu pedagogických pracovníků.

Termín: trvale

Odpovídá: ministryně školství, mládeže a tělovýchovy

Spolupráce: podřízené správní úřady MŠMT

19. Formulovat standardy vzdělávání pedagogických pracovníků v EVVO na základě minimálního všeobecného základu znalostí a dovedností studentů učitelství o životním prostředí, udržitelném rozvoji a environmentální výchově:

- a) v dalším vzdělávání řídicích pracovníků ve školství,
- b) v dalším vzdělávání všech pedagogických pracovníků.

Termín: 31. 12. 2004

Odpovídá: ministryně školství, mládeže a tělovýchovy

Spolupráce: podřízené správní úřady MŠMT

Doporučení spolupráce: fakulty připravující učitele

IV. Podniková a terciární sféra

20. Informačně, metodicky, případně lektorsky podpořit problematiku environmentálního vzdělávání v programech podniků.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí, ministr zemědělství, ministryně zdravotnictví, ministr průmyslu a obchodu, ministr dopravy, ministr obrany

Spolupráce: příslušné orgány územních samosprávných celků, SFŽP ČR a jiné státní fondy

21. Podporovat a propagovat pravidla ekologického zemědělství, program rozvoje venkova, informovat o politice potravinové bezpečnosti a prosazovat zásady šetrného chování k životnímu prostředí. Zabezpečit osvětu o významu směrnic a zákonů týkajících se trvale udržitelného stavebnictví, trvale udržitelné dopravy, hospodaření s energií, ochrany klimatu, rámcové směrnice o vodách apod. na podnikové úrovni.

Termín: trvale

Odpovídá: ministři příslušných ministerstev^{*)}

Spolupráce: ministr životního prostředí

22. Zvyšovat odbornou úroveň a zlepšovat dostupnost informací poskytovaných pro komplexní informování podnikatelské veřejnosti v oblasti životního prostředí včetně vyškolení odborných pracovníků pro environmentální poradenství (se zaměřením zejména na živnostníky, malé a střední podniky a na spolupráci s obcemi) v regionech v otázkách vztahu podnikání a životního prostředí.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr průmyslu a obchodu, ministr dopravy, ministr zemědělství

Spolupráce: příslušné orgány územních samosprávných celků

23. Posilovat environmentální složku ve vzdělávacích rekvalifikačních programech. Při přípravě využít externích finančních a odborných zdrojů. V rámci těchto programů připravit a zpřístupnit podnikům vzorové vzdělávací moduly vhodné pro jednotlivé sektory a skupiny pracovníků.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí, ministr zemědělství, ministr průmyslu a obchodu, ministr dopravy, ministr obrany, ministr pro místní rozvoj

Spolupráce: MPSV, podřízené správní úřady a odborné ústavy a instituce MŽP, MZe, MZ, MPO, MD, MO, MMR

24. Vytvořit program k systematické podpoře environmentálního vzdělávání a osvěty

veřejnosti (spotřebitelů, pracovníků samospráv, malých a středních podniků) metodami environmentálního (ekologického) poradenství.

Termín: 30. 6. 2004

Odpovídá: ministr životního prostředí

Spolupráce: ministr průmyslu a obchodu, ministr zemědělství, příslušné orgány územních samosprávných celků, ředitel SFŽP ČR a ředitelé jiných státních fondů

V. Informace, osvěta a poradenství pro veřejnost

25. Poskytovat informace o místních Agendách 21 (MA21) a zajišťovat osvětu a poradenství v oblasti uplatňování principů udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí, ministři příslušných ministerstev^{*)} a vedoucí ostatních ústředních orgánů státní správy

Spolupráce: ředitel Českého ekologického ústavu, příslušné orgány územních samosprávných celků

26. Poskytovat informace o mimoprodukčních funkcích zemědělství a lesnictví a o zemědělství, pěstování lesa a lesním hospodářství šetrném k životnímu prostředí. Proškolenat odborníky a zajišťovat ekologické poradenství.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr zemědělství, ministr životního prostředí

Spolupráce: podřízené správní úřady a odborné ústavy a instituce MZe a MŽP, Kontrola ekologického zemědělství o.p.s.

27. Zajišťovat trvalou osvětu v oblasti vlivu dopravy na životní prostředí a ochranu klimatu.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr dopravy

Spolupráce: ministr životního prostředí, podřízené správní úřady a odborné ústavy a instituce MD a MŽP

28. Vydávat, popularizovat a efektivně distribuovat materiály o problematice životního prostředí a udržitelného rozvoje. Při uplatňování SP EVVO ČR zvýšit spolupráci s veřejnoprávní televizí a rozhlasem, osvětovými a kulturně vzdělávacími zařízeními s cílem snížit negativní vlivy konzumních spotřebitelských vzorců na životní prostředí.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí, ministři příslušných ministerstev^{*)} a vedoucí ostatních ústředních orgánů státní správy

Spolupráce: příslušné orgány územních samosprávných celků

29. Formulovat podmínky výběru a podpory cílených mediálních kampaní včetně udílení a propagace ocenění, účasti a prezentace na výstavách a veletrzích (věnovaných různým oblastem podnikání) apod. Podílet se na akcích propagujících šetrné zacházení se surovinami, energiemi a šetrné hospodaření v krajině.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí, ministr zemědělství, ministryně zdravotnictví, ministr průmyslu a obchodu, ministr dopravy, ministr obrany

Spolupráce: podřízené správní úřady a odborné ústavy a instituce MŽP, MZe, MZ, MPO, MD, MO

30. V rámci EVVO vytvářet prostor pro přijetí důkladné ekologické daňové reformy v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby její zavádění bylo občany vyžadováno a kladně přijímáno.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí

Spolupráce: ministři příslušných ministerstev^{*)}

31. Vytvářet a zavádět systém dobrovolného značení výrobků, který by informoval spotřebitele o materiálové a přepravní náročnosti daného výrobku v rámci celého jeho životního cyklu případně jeho významných částí, a vhodně zvoleným komplexním indikátorem (např. ekologická stopa) informoval o celkové environmentální zátěži vyvolané výrobkem. Začlenit do systému koncept udržitelné spotřeby.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr průmyslu a obchodu a ministr životního prostředí

Spolupráce: ministři příslušných ministerstev^{*)}

32. Cíleně rozvíjet poradenskou činnost zaměřenou k rozvoji podnikání, naplňující zároveň i zásady optimálního využití přírodních zdrojů, obzvláště obnovitelných, environmentální poradenské činnosti organizací státní správy, malých a středních podnikatelských subjektů a NNO (včetně iniciace nových, auditování činnosti a systému akreditací) za předpokladu vysoké profesionality.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí, ministr zemědělství, ministryně zdravotnictví, ministr průmyslu a obchodu, ministr dopravy, ministr obrany, ministr pro místní rozvoj, ministr práce a sociálních věcí

Spolupráce: ministr financí, příslušné orgány územních samosprávných celků, SFŽP ČR a další státní fondy

33. Začleňovat environmentální (ekologické) poradenství v ČR do mezinárodních sítí a mezinárodní spolupráce.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí, ministr zemědělství, ministryně zdravotnictví, ministr průmyslu a obchodu, ministr dopravy, ministr obrany, ministr práce a sociálních věcí, ministr zahraničních věcí

Spolupráce: příslušné orgány územních samosprávných celků

VI. Personální a finanční zabezpečení SP EVVO ČR na léta 2004 až 2006

34. Na centrální Správě CHKO ČR i správách jednotlivých CHKO zřídit pracovní místa pro vzdělávání, osvětu a komunikaci s veřejností.

Termín: do konce roku 2004 a dále trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí

Spolupráce: ředitel Správy CHKO ČR a ředitelé správ národních parků

35. Na Ministerstvu obrany a Ministerstvu dopravy zřídit pracovní místa pro environmentální vzdělávání, osvětu a komunikaci s veřejností.

Termín: do konce roku 2004 a dále trvale

Odpovídá: ministr obrany a ministr dopravy

36. Zajistit podmínky pro fungování pracoviště plnicího funkci koordinačního, informačního a poradenského centra pro EVVO (v rámci restrukturalizace Českého ekologického ústavu zajistit 7 pracovních míst do roku 2006, tj. navýšení o 2,5 pracovního místa).

Termín: 31.12. 2004 a dále trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí

Spolupráce: ředitel Českého ekologického ústavu

37. Vyhlášovat programy na podporu projektů zaměřených k EVVO pro školní i mimoškolní činnost.

Termín: každoročně

Odpovídá: ministryně školství, mládeže a tělovýchovy

Spolupráce: ministr životního prostředí a ministři příslušných ministerstev^{*)}, hejtmani¹⁾, primátor hl.m. Prahy, primátoři a starostové měst a obcí²⁾, státní fondy

¹⁾ § 13 odst. 1, 2 a 3a) zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb., dále § 77a, odst. 3, písm. u) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a § 16 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

²⁾ § 2 odst. 2 a § 66 zákona č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

38. Při přípravě státního rozpočtu na následující rok zapracují příslušná ministerstva a ústřední orgány státní správy předpokládané výdaje SP EVVO ČR do návrhu rozpočtu kapitoly resortu. Obdobně by měly postupovat i kraje a zapracovat předpokládané výdaje SP EVVO ČR na následující rok do návrhu svého rozpočtu. *(Vzhledem k tomu, že se jedná o vlastní finanční prostředky krajů a o činnost vykonávanou krajem v samostatné působnosti, nemohou jim ústřední orgány státní správy tuto povinnost uložit).* Financování SP EVVO ČR musí být zajištěno jak pro neinvestiční výdaje, tak pro výdaje investiční:

- a) z vlastních rozpočtových zdrojů včetně využití racionalizačních opatření,
- b) návrh na posílení (zvýšení) rozpočtu z prostředků státního rozpočtu a z rozpočtu kraje (chybějící prostředky na běžné úkoly),
- c) návrh na zvýšení rozpočtu z prostředků státního rozpočtu a z rozpočtu kraje (na mimořádné úkoly),
- d) návrh financování SP EVVO ČR uplatní ústřední orgány státní správy i u státních fondů v ČR a zahraničních zdrojů.

Termín: v souladu s návrhem státního rozpočtu pro MF každoročně (kraje krajského rozpočtu)

Odpovídá: ministr životního prostředí a ministři příslušných ministerstev^{*)}, vedoucí ostatních ústředních orgánů státní správy, hejtmani¹⁾, primátor hl.m. Prahy

¹⁾ § 13 odst. 1, 2 a 3a) zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb., dále § 77a, odst. 3, písm. u) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a § 16 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Spolupráce: ministr financí

39. Zajistit v rámci posílených rozpočtů a racionalizačních opatření potřebné finanční prostředky včetně investičních. Povinnost zabezpečit financování SP EVVO ČR přísluší zodpovědným i spolupracujícím subjektům podle úkolů Akčního plánu. Vhodnou formou je i

využití veřejných zakázek. Doporučujeme využívat i systém sdružování prostředků. Mediální a další aktivity práce s veřejností financovat z kapitol ministerstev (eventuálně správních úřadů), podle věcné příslušnosti.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí a ministři příslušných ministerstev^{*)}, vedoucí ostatních ústředních orgánů státní správy a příslušné orgány územních samosprávných celků

Spolupráce: SFŽP ČR a další státní fondy

40. Zakotvit zavedení víceletého financování do podmínek dotačních podpor pro nestátní neziskové organizace na státem podporovanou činnost (do pravidel pro poskytování dotací nestátním neziskovým organizacím ze státního rozpočtu) a do návrhů příslušných souvisejících zákonů.

Termín: v souladu s návrhem pravidel poskytování prostředků nestátním neziskovým organizacím

Odpovídá: ministr životního prostředí, ministr financí a ministři příslušných ministerstev^{*)}

Spolupráce: vedoucí ostatních ústředních orgánů státní správy, Rada vlády pro nestátní neziskové organizace, SFŽP ČR a jiné státní fondy, příslušné orgány územních samosprávných celků

41. Hledat, dojednat a využívat při financování EVVO možnou spolupráci s podporou zahraničních zdrojů pomoci. Pro financování nadnárodních programů nebo při plnění úkolů EVVO vyplývajících z mezinárodních dohod spolupracovat s MF na vytvoření potřebných podmínek.

Termín: postupně, trvale

Odpovídá: ministr životního prostředí a ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s ministrem zahraničních věcí

Spolupráce: ministr financí a ministři příslušných ministerstev^{*)}, vedoucí ostatních ústředních orgánů státní správy

42. Připravit podmínky pro realizaci projektů EVVO podpořených z fondů Evropské unie např. v návaznosti na Sektorový operační plán Rozvoje lidských zdrojů, Společný regionální operační program - z Evropského sociálního fondu atd.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr práce a sociálních věcí, ministr životního prostředí, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy

Spolupráce: ministři příslušných ministerstev^{*)}, vedoucí ostatních ústředních orgánů státní správy a příslušné orgány územních samosprávných celků

43. Zvýšit poskytovanou zahraniční rozvojovou pomoc v oblasti vzdělávání a osvěty k udržitelnému rozvoji ve spolupráci s Organizací spojených národů.

Termín: trvale

Odpovídá: ministr zahraničních věcí

Spolupráce: ministr životního prostředí, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, ministr financí a ministři ostatních příslušných ministerstev^{*)}

VII. Doporučení

44. Aktivně spolupracovat s meziresortní pracovní skupinou EVVO při MŽP a poskytovat informace pro průběžnou kontrolu plnění a aktualizace SP EVVO ČR.

Doporučení je určeno: krajům, hl. m. Praze, statutárním městům⁴⁾ a obcím s rozšířenou působností

⁴⁾§ 4 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

45. Iniciovat a podporovat fungování poradních sborů EVVO na úrovni všech krajů a dle možností na úrovni měst a vypracovat metodická doporučení pro poradní sbory EVVO na úrovni krajů a měst.

Doporučení je určeno: krajům, hl. m. Praze, statutárním městům⁴⁾ a obcím s rozšířenou působností

⁴⁾§ 4 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

46. Na všech úrovních veřejné správy rozpracovat úkoly Akčního plánu na léta 2004 - 2006 SP EVVO ČR.

Doporučení je určeno: krajům, hl. m. Praze, statutárním městům⁴⁾ a obcím s rozšířenou působností

⁴⁾§ 4 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

47. Využívat speciální programy environmentálního minima pro vzdělávání zastupitelů všech stupňů samosprávy, zejména starostů.

Termín: trvale, aktualizace jednou ročně

Spolupráce: organizace řízené MŽP a MV

Doporučení je určeno: krajům, hl. m. Praze, statutárním městům⁴⁾ a obcím s rozšířenou působností

⁴⁾§ 4 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

48. Zajistit finanční podporu EVVO v souladu s krajskými koncepcemi EVVO a ve smyslu SP EVVO ČR.

Doporučení je určeno: krajům, hl.m. Praze, statutárním městům⁴⁾ a obcím s rozšířenou působností

⁴⁾§ 4 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

49. Zařazovat environmentální vzdělávání a problematiku udržitelného rozvoje do studijních programů všech univerzit a ostatních vysokých škol od začátku akademického roku 2004-2005 (říjen 2004).

Doporučení je určeno: rektorům univerzit a ostatních vysokých škol

50. Formulovat standardy vzdělávání pedagogických pracovníků v EVVO na základě minimálního všeobecného základu znalostí a dovedností studentů učitelství o životním prostředí, udržitelném rozvoji a environmentální výchově v pregraduální přípravě všech pedagogických pracovníků.

Doporučení je určeno: rektorům univerzit a ostatních vysokých škol
⁴⁾§ 4 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

^{*)} Pro potřeby tohoto usnesení se příslušnými ministerstvy rozumí ta ministerstva, která plní úkoly SP EVVO ČR konkrétně stanovené v Akčním plánu. Příslušnými ministerstvy jsou: Ministerstvo životního prostředí (dále jen "MŽP"), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen "MŠMT"), Ministerstvo vnitra (dále jen "MV"), Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen "MMR"), Ministerstvo zemědělství (dále jen "MZe"), Ministerstvo

Příloha č. 5

dopravy (dále jen “MD”), Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen “MPO”), Ministerstvo zdravotnictví (dále jen “MZ”), Ministerstvo obrany (dále jen “MO”), Ministerstvo kultury (dále jen “MK”), Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen “MPSV”), Ministerstvo financí (dále jen “MF”), Ministerstvo informatiky (dále jen “MI”), Ministerstvo zahraničních věcí (dále jen “MZV”).